Hunedoara-Deva

VEAC NOU

★ Organ al Consiliului General A.R.L.U.S. ★

miercuri
17 februarie
1954

Numărul
13
Anul X

25 BANI

In acest număr:

— Calea întăririi păcii în Europa și în lumea întreagă.

— **Petre Moldovan**, locțiitor al Ministrului Căilor Ferate: Aplicarea metodelor sovietice — factor hotărîtor în munca ceferiștilor.

— **V. Rudim**: Căile prieteniei.

(pag. I-a)

— **Iulia Scutaru**: Pe o cale bună.

— **Mauriciu Vescan**: Un document hotărîtor pentru creația muzicală.

— **Maria Cosmetatos**: Pe teren...

— **M. Sokolnicov**: Expoziția de pictură din R.S.F.S.R.

(pag. II-a)

— Industria sovietică de automobile în al cincilea cincinal.

— **P. Glosanu**: O discuție pasionantă pe marginea romanului „Măicuța Volga" de F. Panferov.

— **V. Kozakov**: Sosirea prietenului.

(pag. III-a)

— **A. Malukian**: Bilanțuri.

— Relațiile de junglă din lumea capitalistă.

— **E. Praimikov**: Posibilități nerealizate.

(pag. IV-a)

Calea întăririi păcii în Europa și în lumea întreagă

De trei săptămîni se desfășoară la Berlin lucrările conferinței miniștrilor de externe ai celor patru puteri. Aceste lucrări sunt urmărite cu îndreptățit interes de oamenii muncii de pretutindeni, care au prilejul să se convingă, încă o dată, de consecvența cu care Uniunea Sovietică își afirmă ferma ei politică de pace și colaborare internațională, politică ce corespunde năzuințelor tuturor popoarelor lumii.

Noile propuneri făcute la conferința din Berlin de către V. M. Molotov, ministrul de externe al Uniunii Sovietice „Cu privire la asigurarea securității în Europa", precum și proiectul „Tratatului general european cu privire la securitatea colectivă în Europa", reprezintă o contribuție importantă la cauza păcii în Europa și în lumea întreagă. Aceste documente înfățișează un plan concret care deschide larg perspectivele rezolvării juste și cît mai neîntîrziate a celei mai spinoase probleme — problema germană. Planul cuprinde totodată un ansamblu de măsuri realiste, tinzînd la crearea unui sistem european de securitate colectivă.

Se cunoaște rolul nefast jucat atît în ajunul cît și în timpul celor două războaie mondiale de către diferitele grupări de state create unele împotriva altora — militarismul german constituind un element de bază al agresiunii. Oricine își amintește de rolul jucat de „tripla alianță" și de „antanta" — cele două grupări de state care au contribuit la declanșarea primei conflagrații mondiale, precum și de „axa Roma-Berlin" și „pactul antikomintern" în declanșarea celui de al doilea război mondial. Fiecare om cinstit face analogia, în primul rînd, între pactul nord-atlantic — corespunzător pactului antikomintern — și „comunitatea defensivă europeană" — (care încă nu a fost creată pentru că întîmpină rezistența tot mai activă a popoarelor) — și care, împreună cu tratatele dela Bonn și Paris urmărind reînvierea militarismului german, sînt în mîinile cercurilor agresive ale imperialismului instrumente în vederea pregătirii unui al treilea măcel în Europa.

De unde, necesitatea unei atitudini hotărîte împotriva oricăror sisteme de alianțe alcătuite în scopuri agresive și statornicirea unui sistem de alianțe capabil să asigure securitatea colectivă în Europa — ca și în lumea întreagă. Se impun, deci, garanții care, înainte de toate, să asigure imposibilitatea reînvierii militarismului german și eliminarea oricăror posibilități de creare de grupări militare unele împotriva altora. În proiectul de tratat prezentat de delegația sovietică la conferința dela Berlin este prevăzută necesitatea asocierii tuturor statelor europene, indiferent de orînduirea lor socială, și obligația, pentru fiecare din ele, de a se abține dela orice atac, unul împotriva altuia, precum și dela amenințarea cu forța sau dela folosirea forței, potrivit principiilor înscrise în Charta O.N.U. De asemenea, se prevede ca litigiile ce se pot ivi între state să fie rezolvate în așa fel încît pacea și securitatea în Europa să nu poată fi primejduite. Orice atac armat în Europa, dezlănțuit de unul din state sau de un grup de state împotriva unuia sau a cîtorva state părți în tratat, va fi considerat drept un atac împotriva tuturor părților semnatare ale tratatului.

Noile propuneri sovietice a căror însemnătate e subliniată de întreaga presă mondială prevăd — în scopul statornicirii și întăririi păcii în lume — ca statele părți semnatare ale tratatului să invite guvernele S.U.A. și R.P. Chineze să-și trimită, în calitate de observatori, reprezentanți în organele ce se vor crea. Aceasta pe temeiul recunoașterii faptului că o deosebită răspundere, în menținerea păcii și securității internaționale, incumbă statelor membre permanente ale Consiliului de Securitate al O.N.U.

Propunerile de importanță istorică prezentate de ministrul de externe al Uniunii Sovietice cuprind totodată, o nouă cale pentru rezolvarea problemei germane, în condiții care să asigure succesul și trăinicia acestei rezolvări în conformitate cu cerințele menținerii păcii și securității în Europa și cu interesele poporului german însuși. Ținînd seama că la crearea unui sistem de securitate colectivă, nu poate fi nesocotit faptul scindării actuale a Germaniei, rezultă că în sistemul de securitate colectivă pe întreaga Europă, Republica Democrată Germană și Republica Federală Germană să participe alături de celelalte state. În telul acesta, este nevoie drumul spre crearea unui stat german unit, pașnic și democrat. Urmărind ușurarea strădaniilor menite să ducă la rezolvarea justă a problemei germane, propunerile delegației sovietice prevăd ca încă înaintea încheierii tratatului de pace cu Germania și a unificării ei, trupele de ocupație să fie retrase, simultan — în termen de șase luni — de pe întregul teritoriu al Germaniei — atît din Germania răsăriteană cît și din cea apuseană, cu excepția unor contingente limitate de pază, această funcție decurgînd din sarcinile de control ale celor patru puteri.

Logica de fier, calmul pe care îl poate da numai convingerea în justețea cauzei și în siguranța biruinței ei, fermitatea cu care aceste noi propuneri apără liniștea și progresul oamenilor de pretutindeni — iată ce caracterizează toate intervențiile delegației sovietice în scopul asigurării păcii și securității internaționale. Opusă acestei consecvente și ferme politici de pace — este politica „rigidă" pe care reprezentanții puterilor occidentale o afișează.

Pentru cercurile ce roiesc în jurul delegaților occidentali „propunerea lui Molotov — comunică agenția americană „Associated Press" — a făcut efectul unei bombe". Iar Stanley Priddle, corespondentul agenției engleze „Reuter" la Berlin, consideră proiectul de tratat prezentat de delegația sovietică drept „cea mai serioasă lovitură dată pînă acum sistemului occidental de apărare". Aceste cercuri nu-și tainuiesc dorința de a vedea terminate cît mai repede lucrările conferinței dela Berlin, cu speranța ca nici un fapt pozitiv să nu fie înregistrat. Cercurile guvernamentale americane nu se sfiesc să-și arate dezamăgirea și furia în fața puternicului răsunet pe care propunerile Uniunii Sovietice l-au trezit în rîndul popoarelor. „Dacă, acum, aliații noștri se vor lăsa impresionați de propunerile sovietice — scrie ziarul „New York World Telegram and Sun" — și guvernul nostru nu le va da un avertisment cît se poate de drastic, conferința dela Berlin va putea însemna, pentru Statele Unite, un dezastru incalculabil..."

Perspectivele păcii sperie, firește, pe dușmanii ei. Ele însă întăresc speranțele sutelor de milioane de oameni cinstiți din toate țările, care văd în propunerile delegației sovietice căile împlinirii acestor perspective. Chiar ziarele burgheze nu pot tăinui puternicul ecou stîrnit de propunerile prezentate de către delegația sovietică. Ziarul burghez englez — „Daily Herald" — caracterizează aceste propuneri drept „emoționante". Ziarul vest-german „Die Welt" a scris: „Oricine știe că la Berlin trebuie să se adopte o hotărîre asupra felului în care vor trăi oamenii în anii următori sau chiar în următoarele decenii — în liniște și securitate sau stăpîniți de frică și groază". Presa democrată franceză apreciază propunerile Uniunii Sovietice și proiectul de tratat cu privire la asigurarea securității în Europa drept unul din cele mai importante acte politice de după război, una din contribuțiile cele mai puternice la cauza păcii. Chiar și ziarul „Libération" — ținînd seama de efectul produs asupra opiniei publice franceze, scrie: „Niciodată încă nu a mai fost prezentată o propunere atît de excepțională în scopul de a lichida scindarea Europei și a lumii, de a face cu putință coexistența pașnică a celor două regimuri și de a asigura pacea amenințată tot mai mult de o ciocnire între două blocuri militare. Este numai regretabil faptul că această inițiativă pornește nu dela noi".

Masele largi populare înțeleg tot mai limpede importanța uriașă a propunerilor sovietice și a proiectului de tratat general european cu privire la securitatea colectivă, prezentate la conferința dela Berlin. De voința acestor mase se văd silite să țină seama elemente mai realiste din țările capitaliste. Așa, de pildă, unii deputați laburiști au declarat că e necesar să se spună guvernului englez și lui Eden că „constituirea în bloc cu Dulles în scopul favorizării reînarmării Germaniei occidentale este în contradicție cu dorința poporului englez". În Franța și Italia muncitorii din fabrici și uzine s-au întrunit trimițînd lui Bidault, delegatul guvernului francez la conferința dela Berlin, scrisori, telegrame și moțiuni, prin care i se cere să sprijine propunerile sovietice. Muncitorul electrician Araud, membru al unui sindicat catolic, a declarat: „Propunerile sovietice contribuie la stabilirea unei păci trainice în Europa. Sper că tratatul cu privire la „comunitatea defensivă europeană" va fi respins".

Propunerile sovietice înfățișate la conferința dela Berlin sînt salutate cu însuflețire de toți oamenii cinstiți din lume, care socot pacea drept bunul lor cel mai de preț. În jurul acestor propuneri se rallază toate popoarele iubitoare de pace și, mai cu osebire, acelea care au cunoscut urmările împărțirii acestui continent în blocuri vrăjmașe.

Poporul nostru a cunoscut și el urmările acestei politici de învrăjbire, de creare a unor grupări de state potrivnice. În răstimpul unui singur pătrar de veac, țara noastră a fost tîrîtă în războaie sîngeroase suferind cotropirea militarismului german. Poporul romîn salută cu însuflețire și sprijină cu hotărîre propunerile delegației sovietice la conferința dela Berlin cu privire la asigurarea securității în Europa, încredințat fiind că aceste propuneri corespund întru totul intereselor lui vitale și că traducerea lor în practică asigură propria-i securitate.

Primele semănături

Afară geruiește, iar alci, în încăperea aceasta lungă cu acoperiș de sticlă, e primăvară. În seră, miroase a pămînt umed. Colhoznicele în frunte cu șefa de echipă Serafima Taraskievici, Erou al Muncii Socialiste, seamănă ceapă.

— N-am semănat niciodată așa devreme; mai înainte, nu aveam seră — povestește șefa de echipă. Mulțumim constructorilor din Minsk; ei ne-au ajutat.

— Da, muncitorii trustului de construcții nr. 3 au muncit frumos. Tot ce se vede alci, s-a făcut în curs de două luni — spune cu satisfacție președintele colhozului, N.V. Skutko. În cinstea zilei alegerilor pentru Sovietul Suprem al U.R.S.S., noi vom culege prima recoltă de legume timpurii în anul acesta, colhozul nostru va trimite locuitorilor din Minsk de două ori mai multe legume decît anul trecut.

Președintele colhozului „Maiak socializma", din raionul Rudensk, tovarășul Skutko, vorbește despre perspectivele legumiculturii. Anul trecut, colhozul a avut 400 rame de răsadnițe, în prezent are 1.500. Suprafața cultivată cu legume în cîmp deschis va crește dela 14 la 25 ha.

Antrenați în întrecere, colhoznicii și-au luat angajamentul de a depăși angajamentele privitoare la recoltă și de a mări producția globală cu 150 tone în comparație cu anul trecut. Colhozul „Maiak socializma" și-a propus să obțină în acest an un venit de un milion și jumătate de ruble. Peste 400.000 de ruble din această sumă se vor obține din legumicultura. Multe venituri va da sera care a început să funcționeze de curînd.

Ajutor frățesc pentru înlăturarea urmărilor viscolului

Sute de mii de cetățeni din Capitală și din întreaga țară luptă cu abnegație pentru înlăturarea urmărilor viscolului. Pe toate arterele Capitalei, pe liniile ferate, în orașele și satele patriei noastre se desfășoară intens acțiunea de deszăpezire.

Și de această dată marea noastră prietenă de la răsărit, Uniunea Sovietică, ne ajută. În ziua de 7 februarie, prin punctul de frontieră Dornești a intrat un puternic plug sovietic de 40 tone însoțit de întreg echipajul de deservire. Echipajul romîno-sovietic al plugului a luptat vitejește pentru deszăpezirea trenurilor. În gara de nord din București, sosesc și pleacă acum tot mai multe trenuri în diferite direcții. Cele 6 pluguri T.U.M.Z. și mașinile sosite zilele acestea din Uniunea Sovietică vor ajuta din plin la lucrările de deszăpezire.

De asemenea, metodele sovietice de lucru contribuie la înlăturarea cu un ceas mai devreme a urmărilor viscolului. Colectivul atelierelor I.C.A.S. din București, str. Berzei, la propunerea Institutului de cercetări științifice pentru protecția muncii de pe lîngă C.C.S., a studiat aplicarea metodei inginerului sovietic Frolov pentru descărcarea rapidă a camioanelor. Maiștrii Stan Nicolae, Ion Chirilescu, Alexandru Modest, Mărgărit Dobrică, precum și muncitorii Eusebiu Berbec, Ștefan Anca, Petre Soglu au cercetat amănuntit elementele acestei metode sovietice. Zilele acestea, metoda a fost experimentată.

O placă de lemn rezemată de cabina automobilului alunecă pe două șine. Cu un cablu lung de 4—5 m., placa este trasă și, ca un făraș enorm, scoate zăpada din mașină. Cablul poate fi legat fie de un tractor, fie de un stîlp gros. În primul caz pornește tractorul, iar în celălalt, mașina.

S-au făcut schițele și întreg colectivul a pornit să execute dispozitivul. Iată că, în ziua de 12 februarie, pe cheiul Dîmbovița, a sosit un autocamion încărcat cu zăpadă. Se făcea proba de descărcare rapidă, după metoda inginerului sovietic. În jurul mașinii, se adunase un grup numeros. Mulți erau curioși să vadă în ce fel zăpada din mașina de 4 tone se poate descărca numai într-o jumătate de minut.

— Începem! — anunță tovarășul Stan Nicolae, maistru la I.C.A.S. și unul din executanții dispozitivului.

Obloanul din spatele mașinii a fost desprins, iar cablul legat de tractor. Un duduit — și tractorul a pornit. Cît ai clipi din ochi, zăpada care umplea vîrf autocamionul a fost golită în canal. Descărcarea s-a făcut numai în 30 de secunde!

Pînă și cei care arătaseră oarecare îndoială, nu se puteau abține să nu exclame: „Minunat! Uimitor de repede! Ca întotdeauna, metodele sovietice ne învață cum să lucrăm mai cu spor".

Proba a reușit pe deplin, dovedind că metoda de descărcare rapidă poate fi aplicată cu succes și la zăpadă. Colectivul I.C.A.S. și altele din țară pot porni cu încredere să extindă această metodă sovietică, venind astfel în sprijinul acțiunii de înlăturare a urmărilor viscolului, contribuind la reglementarea cît mai grabnică a transporturilor.

În prezent comandamentul de deszăpezire al Capitalei se ocupă intens de aplicarea unei alte metode sovietice: descărcarea zăpezii cu ajutorul hidromonitoarelor. Metoda a fost experimentată de către un colectiv de ingineri de la Institutul de proiectări pentru construcții hidrotehnice. La proiectarea mecanismului pentru descărcarea mașinilor cu zăpadă cu ajutorul apei, au lucrat mai mulți ingineri care s-au specializat în Uniunea Sovietică și care au cunoscut larga folosire a hidromonitoarelor la lucrările de transport și descărcare. Lucrările de aplicare a acestei metode sovietice au fost conduse de inginerii Petre Ghinescu și Marcel Solomon.

Același colectiv face acum ultimele corecturi la proiectarea unui hidrotransportor pentru zăpadă.

Elena DAN

Cel puțin o jumătate de oră trebuie să muncească doi oameni pentru a descărca cu lopețile un camion de 4 tone. După metoda inginerului sovietic Frolov, descărcarea se face mecanic în numai 30 de secunde.

În fotografie, se vede aplicarea acestei metode. S-a făcut prima probă „Uimitor de repede! — spun privirile zecilor de cetățeni adunați în jurul autocamionului. Un dispozitiv simplu, dar cît de minunat lucrează!"

De Ziua ceferiștilor"

Aplicarea metodelor sovietice — factor hotărîtor în munca ceferiștilor

Petre Moldovan
Locțiitor al Ministrului Căilor Ferate

A devenit o tradiție scumpă pentru oamenii muncii din republica noastră aniversarea luptelor eroice din februarie 1933. Amintirea acțiunilor eroice desfășurate sub conducerea Partidului Comunist sporește avîntul în muncă al ceferiștilor, al clasei muncitoare și al întregului nostru popor muncitor în opera de construire a socialismului, de ridicare a bunăstării oamenilor muncii. Sărbătorirea „Zilei ceferiștilor" este în fiecare an pentru oamenii muncii din transporturile noastre feroviare un prilej de a face bilanțul activității, de a examina nolle sarcini și de a găsi cele mai bune cai pentru realizarea lor.

În anul acesta, ceferiștii analizează munca desfășurată pentru înfăptuirea hotărîrilor partidului și guvernului în privința dezvoltării transporturilor noastre feroviare și a angajamentelor în muncă luate cu prilejul Consfătuirii pe țară a ceferiștilor.

În îndeplinirea acestor sarcini, ceferiștii primesc din partea oamenilor sovietici un mare ajutor material, în materii prime, aparate și tehnică. Oamenii sovietici ne pun de asemenea cu dragoste la îndemînă un bogat tezaur de învățăminte, înaintata lor experiență.

Metodele sovietice se aplică în toate sectoarele de activitate ale căilor ferate. În atelierele căilor ferate se aplică cu succes metodele Voroșin, Kotlear, Korabelnikova. În depourile noastre, mișcarea cincisutistă, metoda planului financiar pe locomotivă și gospodărirea socialistă a locomotivei, care implică aplicarea metodelor Lunin, Papavin, Kotlear, Blinov și altele, sunt aplicate astăzi de tot mai mulți mecanici de locomotivă. În exploatarea căilor noastre ferate, minunata metodă a marșrutizării trenurilor, combinată cu metoda „cale liberă", a dat și dă putința de a se executa mai repede transporturi masive, cîștigîndu-se astfel un timp prețios de parcurs al materialului rulant. În ramura întreținerii căii ferate, înaintata metoda a suflajului ia tot mai mult locul învechitei metode a burajului. Prin metoda Udalov, lucrările de întreținere a liniei se pot desfășura rațional de-a lungul unui întreg an de muncă, astfel încît să se asigure pe orice vreme o cale rezistentă și sigură trenurilor.

Deosebit de prețioasă a fost pentru mecanicii noștri de locomotivă vizita mecanicului stahanovist Victor Blajenov, unul din inițiatorii mișcării cincisutiste, laureat al premiului Stalin. Împreună cu numeroși mecanici ai căilor noastre ferate, cunoscutul stahanovist sovietic a făcut parcursuri de probă împărtășind astfel „pe viu" experiența sa bogată. Mecanicul de locomotivă Voicu Pandele dela depoul București-Triaj este unul dintre cei care au învățat direct dela stahanovistul sovietic această metodă. În vizita pe care a făcut-o apoi la Moscova, timp de o lună, împreună cu alți ceferiști fruntași, Voicu Pandele s-a întîlnit din nou cu Victor Blajenov, perfecționîndu-și cunoașterea metodelor avansate chiar pe locomotiva vestitului stahanovist. Înapoiat în țară, el a arătat la rîndul său și altor mecanici de locomotivă metodele înaintate inițiate de feroviarii sovietici. Circa 1.400 echipe de locomotivă s-au antrenat pînă astăzi în această minunată mișcare a mecanicilor și fochiștilor.

În aplicarea gospodăririi socialiste a locomotivei, s-au obținut de asemenea succese, în special după Consfătuirea pe țară a ceferiștilor. Pînă astăzi, această metodă s-a extins la 28 depouri C.F.R. de pe întreaga rețea, cuprinzînd mai bine de 800 echipe. Aceste echipe au realizat o economie de peste 4.200.000 lei numai din sumele prevăzute pentru reparația locomotivelor.

Deosebit de prețioasă a fost pentru ceferiștii și vizita tovarășului V. T. Oșipov, laureat al premiului Stalin, inițiatorul mișcării de marșrutizare în trepte a trenurilor, directorul marșrutizării din Ministerul Comunicațiilor din U.R.S.S. Această metodă se aplică astăzi la toate serviciile de exploatare feroviară din țara noastră.

Editura Tehnică a Căilor Ferate popularizează larg experiența înaintată a feroviarilor sovietici. Numai în anul trecut au apărut 35 de cărți tehnice de specialitate, cele mai multe fiind traduceri din limba rusă, iar celelalte, scrise de ceferiști, privind aplicarea metodelor sovietice. Ele s-au tipărit într-un tiraj total de 164.454 exemplare. În unitățile ceferiste de pe întreaga rețea, funcționează peste 3000 biblioteci tehnice, care sunt dotate cu peste 600.000 volume, dintre care multe consacrate metodelor și experienței tehnice sovietice.

Tehnica sovietică, tehnica cea mai înaintată din lume, a dat și dă permanent ceferiștilor posibilitatea de a obține tot mai mari succese în toate ramurile de activitate.

Numai cu economia de combustibil realizată în 10 luni prin aplicarea metodelor sovietice de către echipele antrenate în mișcarea cincisutistă s-ar putea remorca 3208 trenuri grele de 1000 tone, pe o distanță de 1000 km!

Însușirea experienței feroviarilor sovietici dezvoltă inițiativa creatoare a ceferiștilor. În anul trecut, ceferiștii au prezentat 2.830 propuneri de inventii, inovații și raționalizări în producție, dintre care au și fost acceptate 1.767.

La calea ferată s-au format 2.501 brigăzi de calitate, în care 25.000 de ceferiști luptă pentru a executa reparații de cea mai bună calitate a materialului rulant și pentru desfășurarea proceselor tehnologice în cele mai bune condițiuni. Alte 1.670 brigăzi de economii, cuprinzînd aproape 11.000 de ceferiști, luptă zi de zi pentru realizarea unui regim sever de economii.

În anul care a trecut, în avîntul creator al întrecerii socialiste, numărul stahanoviștilor la calea ferată a crescut dela 1.196 la circa 3.500, iar cel al fruntașilor în producție la peste 18.600.

Odată cu o mai înaltă calificare în producție, a crescut și spiritul de răspundere al ceferiștilor, care dovedesc zi de zi că în patria noastră liberă, munca a devenit o chestiune de glorie, de vitejie și eroism.

Luptînd ca să restabilească circulația întreruptă de viscol, ceferiștii dau adevărate pilde de muncă eroică.

Și în această acțiune ei se bucură de minunatul sprijin al feroviarilor sovietici. Pe liniile noastre, au apărut pluguri de zăpadă sovietice care au și început dezăpezirea liniilor de cale ferată. Plugul de zăpadă sovietic de 40 tone a stîrnit admirația tuturor celor care l-au văzut la lucru pe liniile noastre.

Zilele trecute, au mai sosit din Uniunea Sovietică alte 6 pluguri, precum și un tren special cu mașini sovietice necesare deszăpezirii liniilor și șoselelor. Feroviarii sovietici, specialiști în manevrarea acestor mașini puternice, lucrează cot la cot cu ceferiștii, care au astfel putință să învețe tot mai multe din bogata și vasta experiență a oamenilor sovietici.

Ceferiștii își exprimă recunoștința fierbinte față de feroviarii și toți oamenii sovietici, pentru ajutorul permanent și învățăturile înaintate pe care ni le împărtășesc și care dau roade bogate în dezvoltarea transporturilor noastre feroviare.

Căile prieteniei

V. Rudim

Moscova pentru a participa la o conferință științifică consacrată problemei dezvoltării continue a sudurii de piese mari turnate. La conferință, participau profesori și ingineri din Moscova, Leningrad, Sverdlovsk, Taganrog, Kiev, Harkov, Sizran. Ruși și ucrainenii au rezolvat împreună importante probleme de producție. Ei nu au venit întîmplător la Kramatorsk. Aici s-au realizat primele succese în sudarea de piese mari turnate. Iată cum s-a întîmplat acest lucru. Recent, a fost creat pentru stațiunea hidroelectrică „Lenin" de pe Nipru, prin eforturile comune ale inginerilor ruși și ucrainenl, un rotor de turbină turnat dintr-o bucată și care cîntărea 150 tone. Transportarea unei astfel de piese a pricinuit multă bătaie de cap: a fost nevoie să se taie legăturile superioare ale tuturor podurilor de cale ferată, pînă în Zaporojie. De aceea, specialiștii și-au propus să toarne întîi bucăți ale rotorului, iar apoi să le sudeze pe loc. De acest lucru s-au ocupat institutele științifice de cercetări din Moscova și Kiev, inginerii din Kramatorsk, Leningrad și alte orașe. Lucrînd împreună, ei au găsit procedeul de sudură.

De la uzina „Elektrosila" din Leningrad, a fost detașat la Kramatorsk inginerul Nikolai Pavlovici Ejov. L-am întîlnit în atelierul mecanic. Nikolai Pavlovici lucra lîngă piesele gigantice ale hidroturbinelor pentru centralele de pe Volga. Inginerul din Leningrad ajută pe ucraineni să termine mai repede comanda de onoare ce le-a fost încredințată.

Importante treburi au adus în secție și pe inginerul Raisa Iulianovna Sulkovskaia. Ea a venit de lîngă Moscova, dar tot... dela uzina Novo-Kramatorsk. Cum de a apărut încă o uzină cu numele celei din Donbass? În timpul războiului, utilajul „uzinei uzinelor" a fost evacuat și, pe baza acestui utilaj, a apărut uzina Novo-Kramatorsk.

...Zi și noapte aleargă dela Kramatorsk spre toate colțurile țării trenuri cu încărcături grele. Cîte vagoane platformă are trenul, tot atîtea piese duce; trenurile poartă inscripții care îi fac pe feroviari să fie deosebit de atenți: „Încărcarea peste galerii".

Și în urma garniturilor de tren, se întoarce acasă cei care au fost detașați la uzină ca să studieze noile mașini pe măsură ce se construiau. Se întorc acasă energeticieni cazahi, excavatoriști turcmeni și metalurgiști gruzini.

David Tkeșelașvili, inginer de la uzina metalurgică din Rustov, își amintește cu recunoștință de vizita făcută în Donbass. El s-a împrietenit la Kramatorsk cu viitorul său „elev" — un laminor de mare putere. I-au folosit mult cele învățate: curînd, Tkeșelașvili a fost numit șef adjunct al secției de blumînguri. Inginerul din Gruzia nu a adus din Kramatorsk numai cunoștințe noi; aici, el s-a împrietenit cu oameni de cele mai diferite naționalități: cu rusul I. Blagovescenski, cu ucraineanul P. Gutcenko, cu bielorusul M Vasilievici, cu osetinul G. Kumaritov.

Detașarea la Kramatorsk e ca și cum al fi trimis într-o școală bună, unde ai multe de învățat. Dar și mai bună decît o detașare este numirea la această uzină. Aici au sosit cu recomandări din partea institutelor tinerii specialiști Baghian, Vadacikoria, Madtirosian, Ghiliazitdinov. Tineri originari din Erevan, Tbilisi, Borjomi și Ufa s-au cunoscut pentru prima oară în secția de cadre a uzinei și s-au felicitat reciproc din toată inima pentru numirea pe care au primit-o.

Faima orașului Kramatorsk din Ucraina s-a răspîndit pe toate șantierele și a trecut dincolo de hotarele țării. Recent, Vladimir Feodorovici Karpov, inginerul principal al uzinei, l-a anunțat cu deosebită satisfacție pe colegii săi că vor începe să livreze utilaj Republicii Populare Chineze. Peste cîteva săptămîni, au sosit inginerii Szebestyen și Földesi din R. P. Ungară. Ei aveau nevoie de utilaj de laminat; apoi în secții au început să se ambaleze lăzi cu alte adrese — Polonia și Bulgaria.

A venit rîndul celor din uzină să întoarcă vizita oaspeților din străinătate. Primul a fost Gheorghi Dmitrievici Kiselev, care a plecat în Ungaria; în Polonia, a plecat Vladimir Pavlovici Malișevski, în Cehoslovacia, Nicolai Stepanovici Mescerlakov; apoi, au plecat și alți specialiști din Kramatorsk.

La hotelul „Industria", au venit, la rîndul lor, și alți soli din țările de democrație populară. Poștașii au dus pe bulevardul Stalin și pe străzile Celeabinsk și Magnitogorsk scrisori purtînd ștampile ungurești, poloneze și românești. Telefoanele din Kramatorsk au înregistrat o convorbire internațională: Maria Afanasievna Jarikova a fost chemată la telefon de soțul său, care lucrează la Varșovia și locuește în cartierul „Drujba" (prietenia).

Dela Kramatorsk, se întind în depărtări căile prieteniei. Ele nu au și nu vor avea sfîrșit.

Piese ale excavatorului „EȘ-4/40" împachetate și pregătite — pentru a fi expediate în China și Bulgaria.

Viața A. R. L. U. S.

Pe o cale bună

În cadrul Institutului de proiectări de uzine și fabrici metalurgice și siderurgice (IPROMET), se duce una dintre cele mai complexe munci de proiectare. În țara noastră, munca de proiectare de uzine și fabrici e nouă și deci, mai mult ca oricare alta, ea nu poate fi dusă la bun sfîrșit decît prin folosirea amplă a experienței sovietice.

Comitetul A.R.L.U.S. din acest institut și-a îndreptat întreaga activitate spre sprijinirea rezolvării sarcinilor importante care stau în fața Institutului. Pentru aceasta, au fost căutate și găsite metode mai potrivite cu specificul muncii în institut.

Lunar, la IPROMET apare un buletin intern care tratează o serie de probleme de specialitate. Comitetul a înființat aici „pagina A.R.L.U.S.", care cuprinde recenzii și prezentări de cărți sovietice, articole scrise cu ocazia evenimentelor festive, informații despre activitatea comitetului A.R.L.U.S. ș.a. Foarte apreciată a fost prezentarea făcută articolelor din revista „Liteinoe Proizvodstvo".

Deseori, comitetul dela IPROMET organizează standuri de cărți, care cuprind tot ce apare nou în literatura tehnică sovietică. Uneori, aceste standuri sînt consacrate cărților de literatură beletristică. Interesul cu care colectivul Institutului cercetează standurile dovedește că ele sînt un mijloc eficace de popularizare a cărții sovietice.

Constatînd, din rezultatele obținute, că inginerii și tehnicienii manifestă un interes crescînd pentru conferințele care tratează probleme legate de munca lor, comitetul a organizat o serie de astfel de conferințe. Astfel, responsabilul cu problemele culturale din cadrul comitetului a elaborat conferința „Aportul poporului rus la dezvoltarea tehnicii mondiale". În această acțiune au fost antrenați și alți membri ai cercului, ingineri și tehnicieni, care au vorbit, de pildă, despre „Metode sovietice noi în industrie și proiectare" ș. a. Numărul mare de participanți care au ascultat cu atenție conferințele organizate, a confirmat utilitatea acestor manifestări.

Comitetul este preocupat mereu de a îmbogăți sursele de documentație sovietică pentru colectivul Institutului. De aceea, a îndemnat pe ingineri și tehnicieni să facă abonamente la revistele sovietice de specialitate, cum sînt „Liteinoe Proizvodstvo", „Tehnica Molodej", „Nauca i Jizn", etc.

Inginerii, tehnicienii și funcționarii Institutului de proiectări de uzine și fabrici metalurgice și siderurgice (IPROMET) urmăresc cu viu interes activitatea punctului central de agitație vizuală amenajat de comitet. Ei știu că aici găsesc tratate probleme diverse și interesante.

În ultimul număr este afișat un articol închinat împlinirii a 6 ani dela încheierea tratatului de colaborare și asistență mutuală dintre țara noastră și Uniunea Sovietică. Cu prilejul acestei aniversări, la îndemnul comitetului A.R.L.U.S, colectivul dela IPROMET a trimis o scrisoare către tehnicienii și inginerii proiectanți ai institutului „Ghidrostal" din Harcov. În scrisoare ei vorbesc despre munca lor, despre succesele pe care le-au obținut datorită folosirii ample a experienței sovietice, despre unele greutăți pe care le mai întîmpină și pentru rezolvarea cărora solicită ajutorul prietenilor sovietici. O copie a acestei scrisori, pe care au semnat-o un număr important de ingineri și tehnicieni, a fost afișată de asemenea la punctul de agitație vizuală.

Cu mult interes a fost primită inițiativa comitetului de a înființa rubrica permanentă „Cartea tehnică sovietică". În cadrul ei este expus pe scurt conținutul cîtorva cărți tehnice sovietice. Responsabilul cu problemele agitației vizuale din activul larg, inginerul J. Iteanu, ține totdeauna seama la alegerea cărților de cerințele colectivului Institutului, de ceea ce este mai necesar, de tot ce apare nou și interesant în literatura tehnică sovietică. Printre acestea, lucrarea lui A. F. Sabalin „Condiționarea apei de răcire în uzinele siderurgice", legată direct de munca colectivului dela IPROMET, a fost citită, ca urmare a prezentării acesteia la punctul central de agitație vizuală, de numeroși ingineri și tehnicieni.

Tot pentru popularizarea cărților tehnice sovietice s-a organizat un panou special al cărților noi apărute.

Cu prilejul diferitelor date aniversare, comitetul amenajează mici expoziții cu ajutorul materialului editat de Consiliul General.

Și gazeta de perete a Institutului este folosită. De curînd a apărut un articol de sinteză asupra activității cursului popular de limba rusă, cu care ocazie au fost evidențiate elementele bune și criticați elevii rămași în urmă. În ultimul număr al gazetei, de pildă, a apărut articolul intitulat: „Cum ne ajută în munca de proiectare cunoașterea limbii ruse".

Dar sfera activității comitetului A.R.L.U.S. dela IPROMET nu se limitează doar la atît. Avînd în centrul atenției preocuparea de a populariza știința și tehnica sovietică, el caută în același timp să facă cunoscută și bogata viață culturală a oamenilor sovietici. De cîteva ori au fost organizate audiții muzicale pe discuri din operele compozitorilor ruși și sovietici Ceaikovski, Glinka, Mussorgski, Dunaevski, Glier ș. a. Audițiile sînt precedate de obicei de o scurtă prezentare, atît a vieții și a activității compozitorilor, cît și a conținutului operelor muzicale ce urmează a fi audiate.

Pentru popularizarea și cunoașterea literaturii sovietice au fost organizate discuții pe marginea unor romane ca, de pildă, „Pe Donul liniștit" de M. Șolohov, „Secerișul" de Galina Nicolaeva, „Port-Arthur" de A. Stepanov etc.

Succesele obținute în activitatea de pînă acum se datoresc în primul rînd străduințelor depuse de comitetul A.R.L.U.S., în frunte cu tov. ing. Maria Roșianu, președintele comitetului. Ținînd seama de specificul muncii în institut, comitetul a dat dovadă de spirit de inițiativă, condiție esențială pentru desfășurarea unei munci rodnice.

Totuși, mai sînt unele probleme asupra cărora comitetul ar trebui să-și îndrepte atenția în măsură mai mare. Așa, de pildă, comitetul a popularizat prea puțin în rîndul salariaților acțiunile concrete întreprinse în ultimul timp de Uniunea Sovietică pentru destinderea încordării internaționale.

Comitetul trebuie, de asemenea, să se preocupe în mai mare măsură de îmbunătățirea frecvenței elevilor la cursul popular de limba rusă. În prezent există o fluctuație care îngreunează munca profesorului și a elevilor, ținîndu-l în loc.

O altă problemă care trebuie rezolvată este asigurarea unei conlucrări mai rodnice cu celela te organizații de masă.

Prelu nd experiența pozitivă de pînă acum, realizînd o strînsă legătură cu masa de ingineri, tehnicieni și funcționari din institut, ținînd seama de dorința lor de a cunoaște și mai profund cît mai multe lucruri din bogata viață a Țării Sovietice, comitetul A.R.L.U.S. dela IPROMET va reuși să obție realizări tot mai însemnate în muncă.

Iulia SCUTARU

Învățămîntul limbii ruse în regiunea Iași

La comitetul regional A.R.L.U.S. Iași, s-a examinat, în cadrul unei ședințe, activitatea cursurilor populare de limba rusă din această regiune.

Expunerile făcute de îndrumătorii cursurilor au relevat succesele obținute în raioanele Hîrlău, Pașcani ș.a. Munca organizatorică și bunele metode de predare au determinat o frecvență între 90 și 100% și au permis continua creștere a bagajului de cunoștințe asimilate de elevi.

În ședință au fost scoase la iveală și lipsuri ca, de pildă, cele din activitatea comitetului raional A.R.L.U.S.-Negrești, care mai ține și astăzi stocate circa 200 de manuale etc.

În încheierea ședinței, după ce s-au trasat sarcini concrete fiecărui comitet raional, s-a hotărît ca în luna următoare să aibă loc o lecție deschisă la unul din cursurile de limba rusă din orașul Iași, care să constituie începutul unui schimb de experiență pe întreaga regiune.

I. M. AGAPIE
corespondent voluntar

Pregătiri pentru seminariile recapitulative

Anul acesta, în orașul Craiova, numărul cursurilor populare de limba rusă a sporit la 106 față de 84, cîte au funcționat în 1953.

Printre cursurile fruntașe se numără cele dela Uniunea raională a cooperativelor de consum, dela Magazinul universal Craiova, dela întreprinderea „Metalurgica-7 noembrie".

Elevii acestor cursuri s-au pregătit intens în vederea seminariilor recapitulative.

Există însă și cursuri unde din pricina activității slabe a cercurilor A.R.L.U.S. precum și a lipsei de înțelegere din partea conducerii respectivelor unități, nu s-au luat nici un fel de măsuri care să asigure participarea cu succes a elevilor la seminar.

Asemenea cursuri sînt cel dela cooperativa „7 noembrie", dela Școala nr. 5 băieți și fete, dela Sfatul Popular al orașului Craiova ș. a. Comisiei de coordonare și îndrumare a învățămîntului popular de limba rusă de pe lîngă comitetul orășenesc A.R.L.U.S. Craiova îi revine printre primele sarcini activizarea acestor cursuri.

Trebuie să remarcăm că, din păcate, nu toți membrii comisiei de coordonare se ocupă îndeaproape de problema seminariilor. Așa, de pildă, tov. Mihai Marinescu ar putea să aducă un aport mai mare în activitatea comisiei.

Maria NICOLAE
corespondent voluntar

O inițiativă lăudabilă

Mai mulți membri ai cercului A.R.L.U.S. din satul Ionășeni, regiunea Suceava, îndrumați de biroul cercului, au amenajat în sala de festivități a căminului cultural expoziția cu tema: „Marile realizări din Țara Socialismului". La inaugurarea expoziției, care a avut loc recent, s-a vorbit despre prietenia romîno-sovietică, iar pionierii au recitat poezii în limbile română și rusă.

Elevii școlii elementare din sat au vizitat în colectiv expoziția. Cu acest prilej, învățătoarea Veronica Rotu a folosit numeroase exponate pentru a ilustra sugestiv diverse noțiuni explicate elevilor la orele de curs.

Această expoziție constituie un minunat prilej de cunoaștere a măreței realizări ale oamenilor sovietici, constructori ai comunismului.

Vlad BEJENARU
corespondent voluntar

Un document hotărîtor pentru creația muzicală

Mauriciu Vescan
compozitor

La 10 februarie 1954 s-au împlinit 6 ani dela hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice cu privire la problemele muzicii.

Am recitit cu acest prilej documentul ce a avut o însemnătate decisivă pentru viața muzicală a întregii lumi. E greu de crezut astăzi, cînd spiritul acestui document a pătruns adînc în concepția compozitorilor noștri — devenind un îndreptar vital pentru creația lor muzicală — că sînt doar cîțiva ani de cînd muzica noastră era încă dominată de atîtea tendințe formaliste și decadente.

O parte a compozitorilor noștri se lăsase prada ploconeli față de modelele muzicii burgheze moderniste din America și Europa, față de tendințele antidemocratice și antiartistice ale muzicii fără melodie; unii compozitori se pierdeau în combinații haotice de sunete și căutau „novatorismul" cu orice preț, întorcînd spatele creației populare și modelelor de creație ale compozitorilor clasici ale căror opere au fost și sînt atît de iubite de publicul muzical, de popor.

Îmi aduc aminte, că odinioară am asistat la un concert de muzică de cameră compus dintr-o serie de lucrări ce erau pătrunse de denaturări formaliste; în pauză, am stat de vorbă cu cîțiva cunoscuți cărora le-am cerut părerea: le-a plăcut? La-nceput mai cu jenă, apoi cu mai mult curaj mi-au răspuns că nu știu ce să creadă: ori ei nu sînt pricepuți și muzica aceasta e prea grea de înțeles pentru ei ori lucrările sînt proaste. Istoria celor cîțiva ani care au trecut de atunci a dovedit că nu ascultătorii de atunci erau nepricepuți, ci că muzica respectivă era proastă, neartistică. Totuși, trebuie să remarcăm că, pe atunci, nimeni nu îndrăznea să spună cu glas tare în cadrul unei audiții de muzică formalistă că lucrarea nu e bună, fiindu-i teamă că va fi considerat nepriceput sau insuficient de copt pentru a înțelege „novatorismul" creației respective.

Cînd cineva avea totuși curajul să-și manifeste nemulțumirea, vorbind despre caracterul inaccesibil al unei astfel de compoziții, autorul lucrării respective recurgea la supremul argument: evoca formula celor „o sută de ani" necesari pentru înțelegerea operei sale. În astfel de condiții se înțelege că dezvoltarea muzicii pe linia realismului era periclitată. Concepția artistică a unora dintre compozitorii noștri, pătrunsă de decadentismul muzicii burgheze, putea să împingă viața muzicală pe un drum dăunător.

Noile condiții create de către partidul și guvernul nostru pentru dezvoltarea muzicii în R.P.R., exemplul înalt al compozitorilor sovietici, contribuind la promovarea în artă a metodei realismului socialist, au adus o cotitură radicală în dezvoltarea muzicii noastre, apropiind-o de aspirațiile și năzuințele poporului. Apariția în februarie 1948 a hotărîrii C.C. al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice cu privire la problemele muzicii a dat o lovitură zdrobitoare influențelor dăunătoare ale ideologiei burgheze în arta muzicală, deschizînd un drum larg muzicienilor dornici să-și valorifice talentul în slujba creației progresiste, în slujba poporului.

O seamă de compozitori talentați ca Alfred Mendelsohn, Paul Constantinescu, Hilda Jerea, care pe timpuri foloseau un limbaj muzical alambicat, au reușit să creeze — în urma dezbaterilor și însușirii esenței documentului — lucrări de mare valoare pentru creația noastră muzicală.

Schimbul de experiență care a avut loc între compozitorii noștri și compozitorii sovietici, în cadrul unor vizite amicale între artiștii celor două țări, a contribuit de asemenea la succesul creației noastre muzicale. Astfel am putut asculta în Săptămîna Muzicii Românești de acum cîțiva ani un număr de lucrări ce reflectau orientarea compozitorilor noștri pe drumul luminat de această hotărîre.

Compozitorii noștri, alăturîndu-se poporului în lupta pentru pace și socialism, stimulați de cuceririle obținute de clasa muncitoare din țara noastră pe frontul politic și economic, au găsit în îndrumările documentului calea sigură pe care s-au avîntat, creînd opere valoroase în toate genurile.

Oratoriile „Tudor Vladimirescu" de Gheorghe Dumitrescu și „Balada despre Gheorghe Doja" de C. Palade, lucrări pătrunse de dragostea pentru trecutul glorios de luptă al poporului nostru au exprimat într-un limbaj accesibil, emoționant și popular, pagini luminoase de istorie și figuri de eroi care constituie mîndria poporului nostru. Aceste lucrări au demonstrat realismul muzicii lor, legat de creația muzicală populară, de cîntecele poporului.

Compozitoarea Hilda Jerea a scris un oratoriu „Sub soarele păcii", inspirat din lupta dramatică a omenirii din zilele noastre pentru asigurarea unei vieți lipsite de amenințarea războiului. Muzica acestei lucrări aduce elemente noi datorită intonațiilor noi, contemporane, ce reflectă optimismul și măreția luptelor pentru pace și socialism. Un șir întreg de lucrări valoroase au scris în această perioadă Matei Socor, Paul Constantinescu, Alfred Mendelsohn, Sabin Drăgoi, Anatol Vieru și alții. Toate aceste lucrări s-au caracterizat printr-un conținut adînc dramatic și prin forma pătrunsă de spiritul creației populare.

Discutarea hotărîrii a dus la transformări adînci și în sectorul muzicii ușoare unde căutarea noului cu orice preț devenise o frînă puternică în creația de cîntece. Inspirîndu-se din creația populară, din cîntece, doine, și jocuri, compozitorii noștri au creat cîntece noi despre viața zilelor noastre, reflectînd cu succes trăsăturile tipice ale omului nou în condițiile construirii socialismului. Compozitorii de muzică ușoară Kirculescu, Ely Roman, Mălineanu, Florentin Delmar și alții au dat poporului numeroase cîntece despre viața lui nouă. O piesă de un caracter deosebit și de o valoare însemnată în acest gen a creat compozitorul Ion Vasilescu care în „Drag îmi e bădița cu tractorul" a reușit să îmbine elementele cîntecului popular cu intonațiile ce reflectă spiritul vremilor noi. Tractorul, în acest cîntec, nu constituie un cuvînt decorativ ca în unele cîntece compuse formal, simplist, declarativ, ci se leagă organic cu întreaga atmosferă lirică-optimistă a cîntecului.

Întreaga creație muzicală românească din ultimii ani își datorează în mare măsură succesele însușirii principiilor luminoase ale hotărîrii istorice a C.C. al P.C.U.S. în problemele muzicii, îndrumării ce-a nețezit compozitorilor noștri drumul către inima poporului.

Azi, compozitorii români se străduiesc să dezvolte succesele obținute, să se pătrundă și mai mult „de conștiința cerințelor înalte pe care le prezintă poporul creației muzicale și înlăturînd din drumul lor tot ceeace slăbește muzica lor și împiedică dezvoltarea ei, să asigure un astfel de avînt al muncii creatoare care să ducă înainte cu repeziciune la crearea în toate domeniile culturii muzicale de opere valoroase, de calitate superioară, demne de poporul nostru".

Expoziția de pictură din R. S. F. S. R.

M. Sokolnikov

Expoziția de pictură din regiunile, raioanele și republicile autonome ale R.S.F.S.R. constituie rodul unei munci creatoare din anul ce-a trecut, a unui însemnat număr de pictori sovietici. Creșterea artei plastice este văditâ nu numai în regiunile din centrul R.S.F.S.R., dar și în Extremul Orient, în Siberia, în nordul și sudul țării. Aceasta se explică, într-o mare măsură, prin faptul că școlile superioare de arte plastice din U.R.S.S. au început să se ocupe mai mult de pregătirea cadrelor de pictori tineri.

Operele de artă ale pictorilor Federației Ruse, prezentate la această expoziție, sînt pătrunse de o sensibilitate vie, spontană și sinceră. Respectînd metoda realismului socialist, renunțînd la manierism în execuție, pictorii au început să vorbească din suflet, simplu și clar.

Succesele în creație se remarcă în mod deosebit în pictura de gen. Este adevărat că tablourile de gen sînt încă prea puține și că unii pictori sînt încă departe de viața poporului și dezvoltă slab temele din munca și viața clasei muncitoare sovietice, a țărănimii colhoznice și a intelectualilor. Aceasta este, evident, o mare lipsă. Și, totuși, expoziția dovedește că tablourile de gen au devenit mai interesante prin conținutul lor ideologic, prin prezentarea artistică feluritâ a mijloacelor de expresie.

Tablouri valoroase și profunde ca „I. A. Kozlov în ilegalitate în Crimeea" de I. Golub (Simferopol), „A. S. Serafimovici la P. P. Bajov" de B. Volcov (Sverdlovsk), „Un minut de tăcere" și „Salvarea" de D. Sveșnikov (Arhanghelsk), „Amintirea fiului" de E. Cearski (Rostov pe Don) — te cuceresc și te emoționează prin profunzimea sentimentului uman ce se degajă din ele. Cînd privești, de pildă, cum sînt redate atmosfera, lumina și umbrele din interiorul tabloului lui Cearski, și vezi cum pictorul cuprinde organic toate detaliile de pe chipul omului — crezi deplin în veridicitatea tabloului.

Din operele dedicate temelor de producție, atrag atenția tablourile „La construcția hidrocentralei din sat" de S. Mezențev (Kirov), „Asimilarea unui proces nou" de V. Neiasov (Celeabinsk), și un tablou mic „O piesă la rebut" de P. Makașin (Iaroslav).

Tablourile dedicate tematicei pentru copii sînt privite cu multă plăcere. Privitorul este atras, în mod deosebit, de opere ca „În atelierul pictorului" de G. Likman (Novosibirsk). De asemenea, prin humorul său sănătos, tabloul pictriței Uspenskaia-Kologrivova atrage în mod deosebit atenția.

Tema satirică în expoziție este abordată și de pictorul A. Leașcenko, din orașul Cikalov, ce ne înfățișează în tabloul său, cu multă viață și colorit, o temă ascuțită ce bîrîie ște obiceiul lucrătorului colhoznic care lipsește nemotivat dela lucru. Pictorul M. Lihaciov, din Voronej, autorul tabloului „Cînd se vor termina toate acestea?" a reușit să găsească o rezolvare psihologică justă a temei propuse. El arată cum un tată a venit beat acasă. Membrii familiei sale îl primesc cu vii reproșuri. „Eroul" însuși este redat cu foarte multă expresivitate. Pictorul L. Fattahov, din Kazan, satirizează în tabloul său absurditatea ședințelor prea lungi.

Succesele obținute în pictura portretistică sînt de asemenea remarcabile. Dacă la expozițiile precedente s-au văzut numai unele portrete izolate, în schimb acum se vede că un grup întreg de pictori locali lucrează cu succes în acest gen de pictură.

Este cazul să semnalăm, de pildă, „Portretul combainerului P. Nektov", creat de pictorul Z. Melnikov. El redă figura expresivă a unui ilustru mecanizator, care rămîne în memoria privitorului. „Portretul lui V. A. Kondakov, membru corespondent al Academiei de Științe Pedagogice", executat de I. Rotniți, din Kazan, are multe calități artistice. „Portretul învățătoarei emerite a R.S.F.S.R., P. I. Pobedinskaia" (V. Kaleabin — regiunea Moscovei) și portretul „Tînăra învățătoare" (I. Kalmîkov — Iaroslav) fiecare realizat în felul său are de asemenea un bogat conținut. „Portretul medicului emerit al R.S.F.S.R., N. N. Samorodova", făcut de pictorul N. Korceaghin (regiunea Moscovei), este executat într-o frumoasă gamă clar-argintie.

M. Maliutin, din orașul Ivanov, posedă o mare măiestrie de portretist. Tînărul pictor stăpînește la perfecție compoziția și desenul. E drept că Maliutin trebuie să se ocupe în mod mai serios de colorit — pentru ca portretele sale să nu se înegrească înainte de vreme. Și „Portretul stahanovistului A. I. Balozerov" executat de pictorul I. Gromov din orașul Molotov, este expresiv, tipic și plin de măiestrie picturală.

Cel mai mult loc în expoziția de pictură a R.S.F.S.R. este ocupat de peisaje. Multe din aceste peisaje îmbogățesc cunoștințele noastre despre natura Patriei și frumusețile ei, și o reflectă în mod veridic și poetic. Găsim alcătuite ce, din păcate, nu ne dau pictorii capitalei: natura Extremului Orient, a Siberiei, Uralului, a tundrei. Și este cazul să spunem că peisagiștii R.S.F.S.R. au arătat în pînzele lor sentimentul de dragoste sinceră față de Rusia Sovietică, față de pămîntul, pădurile, cîmpiile, munții și fluviile ei.

Rămîn în memorie peisajele lui I. Ribaciak „În Curile" (Vladivostok), un ciclu de peisaje mărețe ale Uralului de N. Burak (Sverdlovsk), tablourile lui D. Șireaev (Arhanghelsk), „La nord de Vologda" de B. Vitomski (Sverdlovsk) și „Iarna în Urai". Se simte din expoziție creșterea puternică a artei peisagiștilor din Siberia, mai ales, a celor din Irkutk, (S. Gvozdiev, A. Rudenko, I. Iușkov). Atrage atenția piesajul „Pe înserat" al lui A. Hazarov, din Voronej, și simți nevoia să evidențiezi micile peisaje ale lui C. Pervuhin (orașul Kalinin) și ale lui C. Brilov (Orașul Vladimir), subtile prin măestria și sensibilitatea lor poetică. Pictorii Crimeii C. Prohorov și F. Zaharov au creat peisaje pline de pitoresc și colorit.

Totuși, pictorii R.S.F.S.R. nu întrebuințează întotdeauna în munca lor creatoare metode de „compoziție", adică nu pictează peisaje, după numeroase „studii". Ei se rezumă, adeseori, la un tablou-studiu după natură, sau creează un studiu mărit după natură, fapt care împiedică generalizarea tipică a peisajului și nu îngăduie ca mijloacele artei picturale să fie folosite mai deplin.

Cu toate lipsurile semnalate, însă, expoziția a arătat în mod concret cît de mult au crescut pictorii Federației Ruse. Ea a demonstrat că pictorii noștri sînt capabili să stăpînească marile teme ale vieții. Ei trebuie, însă, să realizeze ideile lor creatoare cu mai multă profunzime și să-și perfecționeze nu conținut măiestria artistică.

FOILETON

Pe teren...

O dimineață mohorîtă de iarnă. La sediul comitetului raional A.R.L.U.S. Lipova, Doina Popa, secretara comitetului, e cufundată într-un morman de hîrtii: își face socotelile. Creionul aleargă grăbit pe o coală liniată, trece dela un pătrățel la altul, înșirînd cifre, totalizîndu-le.

În aceeași încăpere, Anton Zaicu, responsabilul cu problemele de propagandă, se plimbă agitat în jurul biroului. Din cînd în cînd, se oprește în fața ferestrei, urmărind forfota străzii.

— Uricioasă mai e și lapovița asta! bombănește el, supărat.

— Da mai sfîrșește odată, frate, cu plimbarea asta! se stropșește secretara, fără a-și ridica ochii din teancul de hîrtii. După plan, azi ar trebui să fii în comuna Fibiș: te așteaptă oamenii, să le duci materialul documentar... Și-apoi, chiar și pentru statistică aș mai avea nevoie de date. Iar dumneata nu te înduri să-ți scoți nasul afară...

— Da ce, am spus eu că nu mă duc? Împachetez îndată materialul și zbor la Fibiș. Mă cam supără lapovița asta, dar mai ce-i face — planul e plan!

Peste cîteva clipe, înarmat cu un pachet de materiale documentare și strîngîndu-și cu grijă fularul în jurul gîtului, Anton Zaicu își ia rămas bun dela secretară.

— Te găsesc diseară, tovarășă Popa, să-ți spun ce-am făcut pe teren.

Secretara clătină din cap și-și văzu mai departe de socoteli.

În stradă, pe Zaicu începură să-l cuprindă îndoielile. „Să merg la Fibiș, pe o vreme ca asta? De ce nu m-aș duce de pildă la Remetea Mică? Am legături mai bune, și apoi pe acolo n-am mai fost cam de mult. Și ce dacă nu e în plan? Vorbu e să-mi fac zilele de deplasări".

Și responsabilul cu problemele de propagandă porni zgribulit spre gară.

...La sediul comitetului raional s-a așternut liniștea. Doar din cînd în cînd, se mai aude vocea secretarei ce calculează cu glas tare: „Douăsprezece recenzii plus șapte fac nouăsprezece..."

Creionul nu mai alearga cu atîta grabă pe hîrtie. Pe fața tînără a secretarei se reflectă o umbră de vîrtîseală.

„Merg și eu pe teren" se hotărăște ea deodată. „Se apropie sfîrșitul lunii și încă nu mi-am îndeplinit numărul zilelor de deplasări". Desfășurînd harta raionului, parcurge în grabă comunele.. Alioș, Mușloc, Birchiș, Căpîlnaș, Remetea Mică.. „La Remetea Mică n-a mai trecut de multă vreme vreun activist de-al nostru. Mă duc acolo!" decide scurt secretara.

Și iat-o pe Doina Popa la drum, cu un pachet de materiale documentare sub braț.

*

Pentru președintele cercului A.R.L.U.S. din Remetea Mică, ziua aceea a fost plină de surprize. Abia se apucase de treabă, că se trezi în birou cu tov. Zaicu, dela comitetul raional.

— N-ați mai dat pe la noi cam de multișor, tovarășe Zaicu!

— Ce să facem, tovarășe? Avem atîtea sarcini pe cap, că abia mai prididim.

Președintele luă în primire materialul documentar și începu să-l răsfoiască. Zaicu se interesă de situația cotizațiilor, de numărul manifestărilor ținute în ultima vreme, avînd grijă să-și însemne cifrele în carnet, mormăind de fiecare dată, ca pentru sine — „buun!"

— Știți? Aș vrea să discut cu dumneavoastră...

— Acum nu prea am vreme, curmă Zaicu vorba președintelui. — Am o groază de treburi la raion. Facem statistica.. o sarcină grea!

„Așa e, grele sarcini pe capul dumneavoastră", părea să spună privirea compătimitoare a președintelui.

— Ei, te las sănătos, tovarășe președinte! zise Zaicu, scuturînd cu putere mîna acestuia. Altădată, vorbim noi mai pe îndelete.

Anton Zaicu se îndreptă grăbit spre ușă. Dar abia apucă s-o deschidă, că președintele, care rămăsese puțin în urmă, îl văzu oprindu-se uluit în prag.

— Popa! exclamă Zaicu cu vocea sugrumată.

„Ce fel de popă! se miră președintele apropîndu-se și el de ușă. Și atunci văzu cum, cu pași vioi, cu fața rumenă și zîmbitoare, se îndrepta spre biroul gării, chiar secretara comitetului raional, Doina Popa în persoană.

Spre surprinderea președintelui, veselia de pe chipul secretarei se stinse într-o clipă, cînd dădu cu ochii de Zaicu.

— Act erai, Zaicule? Și eu care te credeam la Fibiș!

Zaicu bîlbîorosi ceva greu de înțeles, dar secretara nu-l luă în seamă, îndreptîndu-se către președinte.

— Noroc, tovarășe! Ce mai e nou pe la voi? Ți-am adus material...

Aci secretara se opri încurcată. Zărise sub brațul președintelui pachetul cu materiale adus de Zaicu.

— Văd că ai avut și mata grijă de noi, spuse zîmbind salvator președintele. Acum, fiindcă l-ai cărat pînă aici, dă-l încoace. Președintele luă în brațe și al doilea pachet.

„Bună treabă, gîndi dînsul. Trec luni întregi pînă să vezi vreun activist de la raion și acum vin amîndoi deodată și-ți aduc materiale să-ți ajungă pe tot anul".

...Cu conștiința împăcată, cei doi activiști s-au întors la raion, satisfăcuți că au reușit să-și îndeplinească planul de deplasări. Drumul la Remetea Mică pare însă că i-a obosit, pentru că a doua zi, nu s-a prezentat nici unul la ședința comitetului raional.

Maria COSMETATOS

Filme noi

„Copilărie fericită"

Pe ecran apare un încîntător peisaj de primăvară. Ne aflăm la Caucaz. Alci, pe țărmul mării, a zăbovit odinioară Gorki. În nuvela sa „Nașterea omului" marele scriitor a zugrăvit destinul tragic al unei țărănci care și-a născut primul copil chiar acolo, pe o margine de drum. Dar acestea sînt timpuri de mult apuse.. Astăzi se înalță pe aceleași locuri clădirile pline de aer și de lumină ale sanatoriilor de copii, se întind taberele de pionieri.

Filmul ne aduce apoi la Leningrad, în confortabilele saloane ale unei mari maternități. Aci, zîmbetele ce înfloresc în ochii tinerelor mame, atunci cînd își string copiii la piept, nu sînt însoțite de un greu oftat ca al țărăncii lui Gorki. Mamele sovietice știu că pe pruncii lor îi așteaptă o copilărie fericită. O știu și bărbații lor, care le așteaptă la ieșire cu brațele pline de flori. Ca adevărate flori ale vieții se perindă în fața spectatorilor obrăjorii bucălați ai copiilor plini de sănătate.

Fie că-i vedem în mediu de familie, în creșe sau grădinițe de copii, peste tot se vădește prezența mîinii ocrotitoare a statului care, ca un adevărat părinte, ajută la creșterea și dezvoltarea tinerelor vlăstare. Vizitele surorilor de ocrotire la domiciliu, policlinicile minunat amenajate după ultimul cuvînt al tehnicii sovietice, căminele de zi și casele de odihnă pentru copiii oamenilor muncii, organizate după principiile pedologiei și pedagogiei moderne, — totul e îndreptat către un nobil țel: dezvoltarea fizică și morală a copiilor sovietici.

Și iată și lumea școlarilor. Alci, drăgălășenia chipurilor e sporită de reflexul gîndirii. Căpșoarele blonde ale rușilor și cele brune ale copiilor uzbeci se perindă deopotrivă în fața spectatorilor oglindind viața școlarilor, dela Moscova pînă la Tașkent. Îi urmărim în clasele spațioase și în aer liber, la lecțiile practice, în sala de lectură pentru copii a bibliotecii „Lenin" din Capitala Uniunii Sovietice și în Palatul Pionierilor din orașul Sverdlovsk. Vedem aici doar cîteva aspecte din viața milioanelor de elevi sovietici, dar ele ilustrează suficient multiplele aspecte ale educației tineretului din U.R.S.S. Deosebit de instructiv este prezentată viața pionierilor sovietici. Filmul ne poartă prin minunatele săli ale palatului copiilor unde munca, îmbinîndu-se cu distracția și jocurile, avînd forma organizată a muncii, trezește și stimulează în copii toate facultățile lor sufletești și fizice. Tinerii naturaliști, tinerii pictori și sculptori, muzicieni și mecanici, timplari și actori, își pot desfășura acolo, în toată libertatea, aptitudinile și talentele lor, sub supravegherea și îndrumarea celor mai buni profesori. Impresionant sînt redate aspecte de prietenie între copii și adulții ce e patronează Casele de copii și Palatele Pionierilor și care sînt muncitori, savanți, artiști.

O scenă din film

La film este arătată pe larg educația fizică a copiilor. Urmărim aspecte luate din săli de sport, de pe terenuri, dela competițiile sportive ale școlarilor. Ni se înfățișează apoi aspecte din odihna de vară a copiilor: copiii pe plaja mării, copiii făcînd excursii în munți... Și astfel tablourile se perindă mereu, înfățișînd spectatorilor imagini luminoase din viața copiilor sovietici, imagini care oglindesc bucuria lor de a trăi.

Producție a studioului de filme documentare din Moscova filmul „Copilărie fericită", care rulează pe ecranele noastre, a fost dublat în studioul de filme documentare din București „Alexandru Sahia".

Industria sovietică de automobile în al cincilea cincinal

Industria de automobile este una din ramurile tinere ale industriei sovietice; ea a apărut în Uniunea Sovietică în anii primelor cincinale. În fiecare an, industria de automobile crește și se dezvoltă necontenit. Astăzi, uzinele sovietice fabrică pe scară largă autoturisme, automobile „Moskvici" cu consum redus, automobile cu cinci locuri „Pobeda", automobile ZIM (de clasă mijlocie) cu șase locuri și „ZIS-110" (de clasă superioară) cu șapte locuri ; deasemeni, se fabrică autobuze „ZIS-155", tip vagon cu 28 locuri, autobuze cu 19 locuri „PAZ-65" autocamioane Diesel de diferite tipuri, autocamioane basculante cu mare capacitate de încărcare și autocamioane obișnuite. Pentru șantierele uriașelor centrale hidroelectrice, au fost create și se folosesc cu succes autocamioane basculante „MAZ-525" cu capacitate de încărcare de 25 tone.

În al cincilea cincinal, industria sovietică de automobile a luat o dezvoltare și mai mare. În timp ce în țările industriale capitaliste, ca S.U.A. și Anglia, producția de automobile scade în fiecare an, în Uniunea Sovietică producția lor crește neîncetat.

Directivele Congresului al XIX-lea al Partidului Comunist cu privire la cel de al 5-lea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale a U.R.S.S. au pus în fața industriei de automobile noi sarcini. Una dintre acestea este mărirea producției de autocamioane cu capacitate mare de încărcare. În anul 1955, producția acestora va crește cu 33,2% în comparație cu 1950, iar producția autocamioanelor basculante și a celor cu capacitate de încărcare de peste 10 tone va fi de cîteva ori mai mare.

Pentru a se economisi combustibil lichid, producția de automobile cu gazogenerator va crește cu 80%, iar a automobilelor cu gaze comprimate de 2,2 ori. În prezent, se proiectează un nou tip de automobil cu gazogenerator care va folosi combustibil local: turbă, cărbune brun, antracit și semicocs.

Economia națională sovietică are mare nevoie și de autocamioane cu capacitate mijlocie de încărcare. De aceea, proiectanții creează noi tipuri de mașini de 1,5 tone, cu un consum mic de benzină, cu motoare cu 4 cilindri.

Uzina de automobile din Gorki începe să fabrice un nou tip de autoturism cu 8 locuri, „GAZ-69". Acesta are ansamble mai perfecționate decît „GAZ-67", poate să meargă pe terenuri accidentate, este economic, durabil și își va găsi o largă folosire în regiunile agricole.

Secțiile de proiectare și experimentare ale uzinelor de automobile, în colaborare cu institutele științifice, efectuează neîncetat lucrări pentru modernizarea și îmbunătățirea automobilelor fabricate în prezent. Această modernizare a parcului prevede, în special, mărirea capacității de încărcare a mașinilor paralel cu reducerea greutății și cu mărirea duratei de funcționare. Proiectanții industriei de automobile din Minsk perfecționează acum construirea autocamioanelor basculante de mare tonaj, căutînd să le mărească rezistența la condițiile grele de lucru din cariere. Colectivele uzinelor de automobile „Stalin" din Moscova și „Molotov" din Gorki lucrează la mărirea capacității de încărcare, la micșorarea greutății și la mărirea puterii autocamioanelor „ZIS 150" și „GAZ-151".

După prevederile celui de al 5-lea cincinal, producția de autoturisme va crește cu 49%, iar producția de autobuze pentru pasageri, de cîteva ori. Toate autoturismele de tipurile existente vor fi considerabil perfecționate în anii următori. Automobilul „Pobeda" va avea o caroserie mai comodă și un motor mai puternic, de 65—70 cai putere. La automobilul „ZIS-110", se modifică forma caroseriei, se ușurează conducerea. Mașina va deveni mai comodă și mai frumoasă.

Se modernizează de asemenea automobilul „Moskvici". El va rămîne cu aceleași dimensiuni exterioare, dar caroseria lui, de formă aerodinamică, va fi mai încăpătoare. În locul motorului de 26 cai putere i se va monta un alt motor, mai puternic, de 37 cai putere. El va consuma pe oră doar 220 grame de benzină de fiecare cal-putere, față de 300 grame, cît consumă astăzi. Mersul „Moskvici"-ului va deveni mai lin, datorită perfecționării suspensiei din față. Mașina va fi mai confortabilă, va avea calorifer și semnalizatoare de viraj.

În Uniunea Sovietică, producția de automobile a fost, încă dela primele începuturi ale organizării sale, o producție de masă, în serie. În uzine și la institutele de cercetări științifice, se rezolvă felurite probleme tehnologice ivite în construcția de automobile. În ultimii ani, au fost introduse o mulțime de inovații care au un rezultat economic considerabil. Astfel, la prepararea pămîntului pentru forme în turnătorie, se folosește un liant fără ulei, ceeace aduce milioane de ruble economii întreprinderilor din industria automobilelor.

În prezent se acordă deosebită atenție automatizării producției. Numărul liniilor automate pentru prelucrarea pieselor va crește de cîteva ori. Se automatizează apropape toate operațiile de finisare și montare a ansamblurilor mai complicate, ca de pildă: radiatoarele cu ulei și cu apă, arcurile, filtrele pentru ulei, platformele autocamioanelor. Fiecare mașină automată înlocuește efortul a 3-4 și chiar a cîtorva zeci de muncitori.

În industria de automobile a Uniunii Sovietice există uzine complet automatizate. Astfel, la uzina pentru fabricarea pistoanelor de automobile din Ulianovsk, procesul de producție începe dela intrarea în linie automată a unui lingou de aluminiu și se termină cu livrarea de pistoane gata ambalate în cutii de carton. În viitorul apropiat, la una din uzine se va mai pune în funcțiune încă o linie automată pentru fabricarea bolțurilor de piston.

O urlașă importanță pentru producția de masă, în serie, are de asemenea reducerea manoperei pentru confecționarea pieselor, a ansamblurilor și mașinilor.

La prelucrarea metalelor, se folosește larg metoda cu scintele electrică sau cu electroeroziune. În materiale care nu pot fi prelucrate cu scule obișnuite, se fac, cu ajutorul unei scintei electrice, orificii de formă complicată sau foarte mici cu un diametru care ajunge pînă la zecimi de milimetri. Se introduce, de asemenea, tot mai larg metoda de mărire a rezistenței pieselor de mașini și, în special, a arcurilor și roților dințate prin împroșcare cu alice. După prelucrarea cu ajutorul acestei metode, rezistența pieselor crește de aproximativ două ori.

Industria de automobile este una din primele ramuri ale industriei sovietice în care a început să se folosească călirea pieselor cu ajutorul curentului de înaltă frecvență. Tratamentul unui ax cu came în cuptoare de cimentare dura 36 ore, în timp ce, cu ajutorul curentului de înaltă frecvență, aceeași operație se execută doar în 3-4 minute.

În cursul celui de al 5-lea cincinal, în uzinele industriei de automobile se prevede efectuarea pe scară largă de lucrări în domeniul mecanizării și al înlocuirii muncii manuale cu mașini.

La operațiile de încărcare și descărcare a pieselor, precum și la transportul lor în interiorul secțiilor, se folosesc tot mai mult diferite transportoare care înlocuiesc treptat electrocarele și alte mijloace de tracțiune.

(După „Gudok")

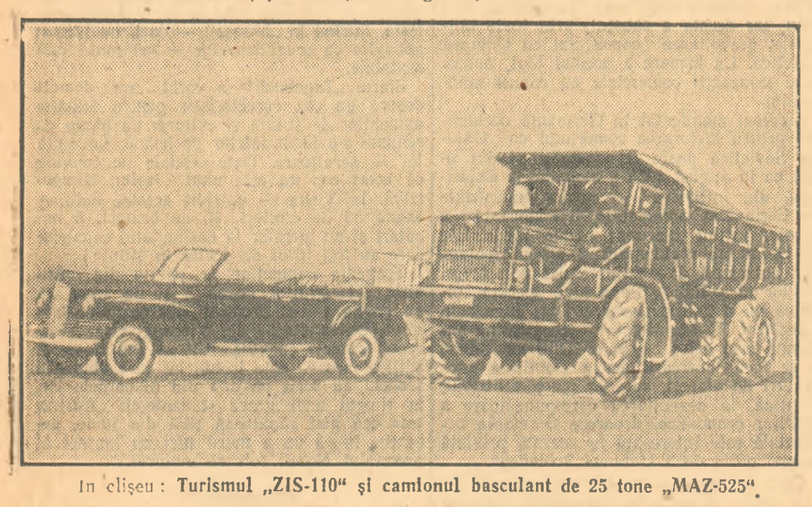

În clișeu : **Turismul „ZIS-110" și camionul basculant de 25 tone „MAZ-525".**

Oamenii sovietici desțelenesc noi terenuri

În răsăritul Uniunii Sovietice, în raioanele de stepă ale Siberiei, Kazahstanului, Uralului și în regiunile de sud-est se află multe milioane de hectare de pămînturi nedesțelenite și pîrloage. Desțelenirea și cultivarea acestor întinderi este o mare rezervă de mărire a productivității muncii. Încă în primăvara acestui an, S.M.T.-urile și colhozurile din regiunile din estul și sud-estul U.R.S.S. vor ara și însămînța mari suprafețe cu grîu de primăvară și mei.

Cultivarea țelinelor și a pîrloagelor a fost dezbătută cu multă atenție de participanții la recenta Consfătuire unională a lucrătorilor din S.M.T.-uri, convocată de C.C. al P.C.U.S. și de Guvernul Sovietic. Printre participanții la această consfătuire dela Kremlin, era și V. I. Davidenko, directorul S.M.T. Litvinovskaia din regiunea Kamensk. Convins de însemnătatea realizării cu succes a desțelenirii acestor pămînturi, V.I. Davidenko s-a adresat Ministerului Agriculturii al U.R.S.S. printr-o scrisoare, în care cerea să fie trimis într-un raion din Kazahstan, pentru a munci într-un S.M.T.

„Îmi iau angajamentul — scria el — să depun toate eforturile, știința și experiența mea și să contribui ca pămînturile înțelenite să dea în fiecare an recolte îmbelșugate la toate culturile agricole". V. I. Davidenko are multă experiență în agricultură. După ce a absolvit Institutul agricol din Stavropol, el a lucrat timp de doi ani și ceva ca agronom la un sovhoz din ținutul Stavropol; el a trecut apoi în funcția de agronom șef la sovhozul producător de lapte și carne din Kamensk, raionul Litvinovsk, regiunea Rostov. Aici, el a muncit mult pentru sporirea producției culturilor cerealiere și furajere.

Cînd s-a observat o întîrziere în munca S.M.T.-ului Litvinovskaia, Davidenko a fost numit director al acestei stațiuni. S.M.T. Litvinovskaia deservește cinci colhozuri comasate, care posedă aproape 30.000 ha. S.M.T. are 110 tractoare, 50 combine și multe alte mașini și unelte.

În anul trecut, stațiunea a împlinit cu succes planul de lucru al tractoarelor. Peste 95% din toate muncile de cîmp au fost îndeplinite la termenele stabilite de acord cu colhoznicii. S-a îndeplinit planul arăturilor de toamnă. Mecanizatorii dau colhozurilor mult ajutor în dezvoltarea creșterii vitelor proprietate obștească.

Colegiul Ministerului Agriculturii al U.R.S.S. a cercetat propunerea lui V. I. Davidenko, i-a aprobat inițiativa și a luat măsuri ca el să fie numit director al unui S.M.T. dintr-o regiune răsăriteană a Kazahstanului.

225 de ani dela nașterea lui Fedor Volkov

Părintele teatrului rus

Pe la mijlocul secolului al optsprezecelea teatrul rus făcea încă pașii începuturilor timide. Dramaturgia originală nu era prea bogată, iar trupele de actori — puține — se aduceau adesea de peste hotarele țării. Multilaterala minte a lui Lomonosov a dat și teatrului un obol de preț și abia de la el încoace dramaturgia rusă pornește să se dezvolte din plin. Dar, în general, arta actoricească și regisorală nu se afirmase încă prin nimic deosebit. În 1750, în orașul Iaroslavl, un tînăr entuziast, care fusese atras spre teatru într-o călătorie a sa prin capitala Rusiei, își adună o trupă cu care dă primele spectacole într-un hambar transformat, cu mijloace sărace, în sală de spectacole. Tînărul era într-adevăr îndrăgostit de arta scenei și era un om cu multe talente. Juca admirabil și știa să pună în

Fedor Volkov

scenă un spectacol, cînta la mai multe instrumente, picta, scria versuri. Era în același timp, iubitor de cultură și se instruia neîncetat. Dornic de a cunoaște tehnica artei scenice, și-a comandat niște cărți despre teatru din străinătate.

Tînărul acesta era Fedor Grigorievici Volkov, (1729—1763) pe care marele critic V. G. Belinski l-a numit, cu drept cuvînt, „părintele teatrului rus".

Spectacolele organizate de Volkov în hambarul din Iaroslavl au atras un public deosebit de numeros și este semnificativ faptul că numai într-un an trupa a putut strînge bani suficienți ca să și construiască un teatru adevărat. Foarte repede, faima tînărului teatru condus de Volkov a ajuns la Petersburg și trupa părăsește Iaroslavlul fiind chemată să joace pe scena teatrului permanent, înființat pe lîngă Palatul de Iarnă.

În 1756, împreună cu dramaturgul Sumarokov, Fedor Volkov înființează primul teatru profesionist — în înțelesul modern al cuvîntului — din istoria Rusiei. Deși studiase cu interes cărți despre arta teatrului, deși văzuse spectacole date de trupe străine (mai ales italienești), Volkov și-a fundamentat teatrul pe tradiții naționale, dezvoltînd ceea ce era bun în jocul primilor actori ruși și folosind bogăția folclorului dramatic rus. Repertoriul, care pînă atunci preferase producțiile dramatice străine și — după dorința curții țariste — mai ales pe cele „la modă", adică tragediile grandilocvente și fără legătură cu viața poporului, e îmbogățit de Volkov cu piese originale care încep să precumpănească.

Este deosebit de interesant că, încă de acum două veacuri, Fedor Volkov prevăzuse necesitatea ca actorul să fie multilateral, să nu aibă numai preferințe limitate, principiu pe care l-a tălmăcit în viață, prima dată în întregime, Stanislavski. Volkov însuși juca, cu aceeași putere de transfigurare scenică, roluri tragice și roluri de comedie. Ca regizor, el dădea putință actorilor săi să-și dezvolte liber talentul, nesupunîndu-i unor rigori de dictator al scenei.

În istoria teatrului rus, numele lui Fedor Volkov rămîne legat de ridicarea teatrului la nivelul unei chestiuni cu importanță de stat, de orientarea teatrului în spiritul celor mai bune tradiții ale poporului rus.

Sosirea prietenului

V. Kozakov

Se apropie ora trei. La secția de reparații cu ridicare de pe osii muncitorii se grăbeau să termine repararea locomotivei. De prelutindeni se auzeau glasuri, loviturile clocanelor pneumatice. De după un paravan mobil țîșnea lumina albăstruie a aparatului de sudură electrică.

Prin porțile deschise se revărsa un curent de aer proaspăt, îmbibat cu aroma primăverii. Era o obișnuită zi de muncă... În secție intră pe neașteptate o delegație de feroviari chinezi. Erau cinci delegați. Cu siguranța unor oameni primiți prelutindeni cu ospitalitate, tovarășii chinezi au privit împrejur și pășind ușor pe podeaua de călupi s-au îndreptat spre locomotivă.

Înainte mergea Li Pin-țuan, un tînăr voinic, de vreo 25 de ani, cu șapcă albă și o manta largă de ploaie de culoare deschisă.

— Spuneți-mi, vă rog — spuse el, cu o bună pronunțare rusească — se poate vorbi cu șeful depoului, tov. Petrov?

Un brigadier în vîrstă, privind peste ochelari, mișcă cu mîna sa puternică paravanul mobil în spatele cărula continua să lucreze sudorul electric. Lumina albăstrute orbitoare se stinse imediat.

— Poate fi chemat Alexandr Vasilievici? — continuă Li Pin-țuan — este prietenul meu.

— Cum să nu! Imediat îl vom chema. Luați loc pe bancă — spuse brigadierul cu atîta căldură, încît toți care îl cunoșteau pe acest om sever și încruntat, fură uimiți.

— Mulțumesc, vom aștepta aici — răspunse oaspetele zîmbind.

Brigadierul zîmbi și el și strigă la tînărul lăcătuș cu glasul său obișnuit :

— Senia! Du-te, repede!

Tînărul cu tichie fugi să-l caute pe Alexandr Vasilievici. Muncitorii s-au întors la locomotivă, iar brigadierul rămase cu oaspetii. Li Pin-țuan aștepta cu nerăbdare pe prietenul său. El și-a amintit de un trecut nu prea îndepărtat...

Cu cîțiva ani în urmă, inginerul Petrov fusese trimis, împreună cu un grup de specialiști, la calea ferată Cianciun care se afla atunci sub administrație comună chinezo-sovietică. El a fost numit în postul de șef al depoului Cinzu. Înainte de plecare i se spusese că parcul de locomotive din Cinzu necesită mari reparații. că adjunctul lui Petrov va fi un tînăr mecanic comunist, care aspiră spre cunoștințe asemenea unei flori spre soare că, în general, muncitorii dela depou au nevoie de ajutor pentru ridicarea calificării lor.

Pe liniile de manevră ale depoului, Petrov întîlni muncitori și stătu de vorbă cu ei. Băieții aceia veseli, cu umerii obrajilor proeminenți, știau probabil de sosirea lui. Privind unul la altul, ei au întrebat dacă nu s-ar putea să treacă să lucreze la locomotivă.

Petrov zîmbi și nu apucă să răspundă. Din locomotivă ieși, la zgomotul vesel al glasurilor băieților, un om foarte tînăr, într-o salopetă nouă, albastră.

— Li Pin țuan — se prezentă tînărul. Am fost numit adjunctul dv.

— Foarte bucuros de cunoștință — răspunse Petrov, întinzîndu-i mîna. Ai lucrat mult timp ca mecanic?

— Aproape un an.

„Cam puțin" — se gîndi inginerul și spuse apoi cu glas tare: — Arătați-mi gospodăria voastră.

Au mers împreună în jurul locomotivei, apoi au vizitat secțiile, au stat de vorbă cu muncitorul dela magazia de combustibil, au mîncat la cantină, au vizitat școala, unde în timpul zilei învățau copii, iar seara cei adulți. După aceea au mers departe pe cîmp la vreo trei kilometri de gară la șantierul noului depou și la două case de locuit. Pretutindeni domnea animația noii vieți.

— Tovarășii m-au rugat să organizez cursurile tehnice — a spus Petrov. Desigur că vom face acest lucru fără întîrziere.

— Nici eu nu am suficiente cunoștințe — mărturisi Li Pin-țuan, privind cu timiditate spre șeful depoului. Mai ales la repararea locomotivelor.

În dreapta și stînga cîmpului uriaș, puternic luminat de soarele de primăvară, mergeau țărani în cămăși albe împreună cu familiile lor — pe semne că se împărțea pămîntul moșierilor.

— Am să te ajut, tovarășe Li Pin-țuan, fii fără grijă — spuse Petrov. Iau asupra mea un astfel de angajament.

Li Pin-țuan zîmbi vesel și păși repede de-alungul șaicilor tineri, subțiri ca niște nuiele, plantați pe ambele părți ale drumului ce ducea spre noul depou.

A început studiul. Ținînd în mînă o lumînare aprinsă, tînărul ajutor se strecura cu inginerul rus și în tender, și în cutia de foc, verifica la locomotivă ba mecanismul de distribuție, ba capul de emisiune, ba cursa pistonului. Învăța, și nu odată se mira că inginerul rus care-l ajuta nu cruța nici timp nici forțe.

După muncă, mergeau împreună în cabinetul tehnic : unul să predea, celălalt să învețe din nou, de data aceasta împreună cu toți muncitorii. Deosebit de înflăcărat s-a desfășurat studiul în noul depou în care s-au mutat după un an jumătate și unde se aflau foarte multe materiale demonstrative. Învățau pînă tîrziu, dar Alexandr Vasilievici, de parcă n-ar fi obosit din timpul zilei, intra aproape în fiecare seară în cabinetul său ca să scrie scrisori acasă.

La începutul toamnei, s-a aflat că linia ferată Cianciun va fi dată în stăpînire veșnică poporului chinez. Petrov și-a îmbrățișat adjunctul.

— Mi s-a spus să-ți predau depoul — a spus el în aplauzele muncitorilor. Ia-l în primire, te rog.

— Eu am învățat... dumneata mi-ai ajutat — răspunse emoționat Li Pin-țuan.

Timpul era minunat : încă nu se întunecase și pe cerul senin străluceau deacum stelele mari. În parcul din oraș se auzea dela estradă un cîntec foarte popular în țară, al cărui refren a cuprins toate ale. Nu era un cîntec vechi, trist, ci cîntecul nou, fericit al poporului eliberat.

— Noi mergem pe drumul fericirii tuturor popoarelor — răsuna în parc cîntecul.

Alexandr Vasilievici, îmbrăcat într-o cămașă albastră-deschis, cu brâu alb, era cuprins de gînduri legate de apropiata lui plecare.

— Simți dorul de patrie? — întrebă încet Li Pin-țuan, care se apropiase pe nesimțite.

— Foarte puternic — răspunse sincer Alexandr Vasilievici, ascultînd cîntecul vesel al corului. Dar dragostea față de patrie nu exclude un sentiment frumos față de alte popoare.

S-au despărțit cînd era deacum toamnă tîrzie. Sufla un vînt puternic și pomii din grădina gării fosfeau ca valurile. Petrov asculta acest zgomot trist, aplecat pe fereastra vagonului pentru ca să și le rămas bun dela prietenii chinezi Li Pin-țuan, împreună cu soția, muncitorii dela depou, mecanicii, stăteau în jur și le era greu să găsească cuvinte potrivite. După, aceea s-a auzit fluierul locomotivei.

— La revedere, tovarășî — spuse emoționat Alexandr Vasilievici. La revedere, prietenii mei.

Li Pin-țuan îi cuprinse cu ambele mîini mîna, strînse puternic buzele și privi undeva într-o parte, străduindu-se să se stăpînească. Spre mîinile lui Petrov s-au întins zeci de alte mîini.

— Sper — spuse Li Pin-țuan, cu glasul tremurînd de emoție — sînt sigur că ne vom întîlni din nou...

Trenul porni, din ce în ce mai repede, apoi coti la dreapta și dispăru...

Iată la ce gîndea Li Pin-țuan, așteptîndu-și prietenul.

În atelier intră Alexandr Vasilievici.

— Tovarășe Li Pin-țuan!

Li Pin-țuan îi veni în întîmpinare, uitînd dintr-odată cuvintele solemne pe care le pregătise în așteptarea prietenului.

El s-au îmbrățișat călduros, în mijlocul atelierului, încercînd un sentiment de bucurie al frăției între oamenii simpli, egal împărtășit de toți.

— Te-am așteptat în fiecare zi — spuse Alexandr Vasilievici — în fiecare zi.

Li Pin-țuan zîmbi bucuros.

— Am venit cu tovarășii : faceți cunoștință — spuse Li Pin-țuan. Aceștia sînt mecanicii noștri cincisutiști.

Petrov privi cu atenție spre oaspeți, căutînd să-și amintească dacă nu i-a întîlnit și începu să le strîngă mîna.

— Prietenia popoarelor! — spuse Li Pin-țuan. Ce bucurie uriașă este aceasta în viața noastră!

O discuție pasionantă

Pe marginea romanului „Măicuța Volga" de F. Panferov

Scriitorul sovietic F. Panferov, cunoscut cititorilor romîni și după romanul „Bruski" apărut de curînd în editura „Cartea Rusă", a scris un nou roman, „Măicuța Volga". Prima parte a cărții, închinată luptei oamenilor sovietici pentru transformarea naturii, a fost publicată pe la sfîrșitul anului trecut, în revista „Znamea", stîrnind un deosebit răsunet printre oamenii de litere și în masele de cititori din U.R.S.S. Întîlnindu-se la bibliotecî și librării, în cluburi, oamenii sovietici au discutat cu aprindere acest nou roman, lucru care a determinat redacția organului conducerii Uniunii Scriitorilor Sovietici „Literaturnaia Gazeta", să oglindească în paginile sale aceste interesante confruntări de opinii. Discuția din presă a pornit dela articolul lui K. Gorbunov, după apariția căruia, la redacția gazetei au început să sosească numeroase corespondențe și articole, din toate colțurile Uniunii Sovietice, cînd cititorii lăudau cartea, alții aveau unele rezerve, în sfîrșit unora cartea nu le plăcea. Toți cititorii, indiferent de părerea lor, manifestau însă același sincer interes pentru soarta romanului, pentru reușita lui.

Hărăzit, în ceea ce privește tema, activității maselor în lupta pentru dezvoltarea agriculturii sovietice și transformării naturii, romanul „Măicuța Volga" începe cu povestirea călătoriei a doi oameni sovietici în regiunile bîntuite de secetă de pe cursul inferior al fluviului Volga. Activistul de partid Akim Morev și academicianul Ivan Baharev pleacă în orașul Privoljsk, în raioanele unde se desfășoară o activitate intensă pentru cucerirea și fertilizarea deșertului.

Pînă la sosirea lui Akim Morev la Privoljsk munca se desfășoară în aparență satisfăcător. Din ruinele războiului s-a înălțat frumosul oraș Privoljsk; colhoznica Ana Arbuzina a sădit o livadă în stepă; zootehnicianul Elena Sinițina a realizat o inovație în tratamentul cailor bolnavi; în uzină, muncitorii luptă să îndeplinească planul de stat; pe parcelele de experimentare se desfășoară munca de cercetări științifice. Cu toate acestea, rezultatele sînt minime. Imense spații de pămînt rămîn neroditoare, oamenii sînt neputincioși în fața secetei, planurile de împădurire se aplică greșit ș.a.m.d. Sosirea lui Akim Morev la Privoljsk transformă din rădăcini întregul mers al lucrurilor. El supune unei revizuiri temeinice întregul sistem de muncă, înlocuind cu îndrăzneală metodele aplicate greșit în regiune (ca bunăoară sistemul asolamentelor, neadecvat condițiilor din Privoljsk) cu cele dictate de necesități reale și care aveau perspective de dezvoltare în viitor.

Activitatea lui Akim Morev, izvorîtă din înțelegerea legilor de dezvoltare a naturii și societății, își găsește sprijin în elementele înaintate ale regiunii, ca spre pildă medicul veterinar Elena Sinițina, savantul microbiolog Rojov, secretarul comitetului raional de partid, Lagutin, academicianul Baharev și alții. Această activitate este îndreptată în același timp împotriva metodelor vechiului secretar al comitetului regional de partid, Semion Malinov. Acesta din urmă s-a birocratizat de mult, s-a înconjurat de o clică de lingușitori și demagogi, pierzînd orice legătură cu masele. Conflictul romanului se desfășoară în jurul acestor două personaje care reprezintă cele două atitudini în viață, cele două stiluri de muncă opuse unul altuia. Romanul cuprinde o mare varietate de aspecte ale vieții de azi a poporului sovietic îmbrățișînd domenii vaste ale vieții sale economice, sociale și politice în lumina problemelor de actualitate ale științei și filozofiei sovietice.

Bogăția și varietatea problemelor ridicate de romanul lui F. Panferov, marea lui actualitate (interesul publicului cititor pentru romanul „Măicuța Volga" a sporit și prin faptul că această carte a apărut foarte curînd după publicarea în presă a Hotărîrilor Plenarei C.C. al P.C.U.S. în legătură cu dezvoltarea agriculturii în U.R.S.S.) precum și maniera originală în care autorul și-a zugrăvit personajele au născut o mare diversitate de opinii, care au stîrnit discuții, polemici aprinse. În articolul său „Despre romanul lui F. Panferov și despre discuție", publicat la 14 ianuarie în „Literaturnaia Gazeta", scriitoarea Galina Nikolaeva (bine cunoscută cititorilor romîni după romanul ei, „Secerișul") explică acest fenomen prin faptul că în carte se constată deopotrivă mari calități și mari lipsuri. Dar, indiferent de păreri, întreaga masă a cititorilor recunoaște extraordinara actualitate a romanului. În același articol, Galina Nikolaeva mărturisește: „Despre viața unei mari regiuni și despre complexitatea muncii unui comitet regional, eu am aflat din romanul lui Panferov mai mult decît din multe romane scrise în ultimii zece ani".

La rîndul său, S. Șciukin, în referatul ținut la Casa Centrală a Scriitorilor din Moscova, în cadrul discuțiilor organizate de secția de proză în jurul romanului „Măicuța Volga", a arătat că în romanul său, Panferov pune în mod oportun și cu mult curaj problema conducerii în agricultură, ajutînd în acest fel la rezolvarea problemelor ce sînt frămîntate în satul colhoznic.

A stîrnit însă controverse problema zugrăvirii caracterelor. În ce măsură personajele arătate de Panferov sînt tipice pentru realitatea sovietică, — iată ce frămîntă în egală măsură pe scriitori și critici, ca și pe toți cititorii. Și aici, în problema tipicului, au avut loc dispute înflăcărate.

Analizînd chipul lui Morev, K. Gorbunov arată că scriitorul a rezolvat just o problemă grea de creație (problema eroului pozitiv), s-a apropiat de crearea unui tip plin de conținut și plin de viață al activistului de partid. „Morev este arătat ca un om ce caută metode și forme noi de conducere, care să corespundă necesităților vieții de azi a Uniunii Sovietice și în aceasta constă în primul rînd elementul nou în zugrăvirea lui. Propagarea artistică a acestor metode stă la baza conținutului romanului".

Problema din urmă a trezit la rîndul ei o interesantă controversă între scriitorii V. Pankov și Marietta Șaghinian.

Într-un mare articol publicat în revista „Novii Mir", V. Pankov recunoscînd în cadrul unei analize ample a romanului multilateralitatea și bogăția figurii de conducător de partid realizate de autor, în comparație cu alte opere literare care aruncă lumină asupra temei conducerii de partid, recunoscînd deopotrivă faptul că în roman sînt unele momente noi, obiectează totuși scriitorului că el ar fi devansat timpurile, modernizînd tema. Pankov spune că în anii 1951—1952 (perioada în care se petrece acțiunea romanului) cunoscuta formulare asupra caracterului obiectiv al legilor economice nu era cunoscută încă. „Cel care obiectează că Panferov a devansat evenimentele comentîndu-le înaintea apariției lucrărilor despre legile obiective ale societății, și oglindesc legile care se petrec în viață — scrie Marietta Șaghinian în articolul său publicat în „Literaturnaia Gazeta" — nu-și dau seama că el însuși repetă greșeala, lipsindu-le de elementul obiectiv. Caracterul obiectiv al legilor economice a fost formulat de Marx. Însă la Panferov, această noțiune străbate tot romanul, e dictată de materialul de viață și dacă el recurge la formulări cunoscute, e meritul lui".

Un cititor din Taşkent, L. Ulbrich, arătînd că scriitorul a reușit să redea entuziasmul oamenilor sovietici în lupta împotriva naturii, nu motivează îndeajuns cum își obțin ei succesele lor.

Bătălia a fost dusă intens în jurul problemei măestriei artistice a lui Panferov. Majoritatea cititorilor subliniază o deosebită tonalitate lirică a romanului (cu prezența simultană a unor elemente largi de epos), descrieri frumoase ale naturii. („Asaltul războinic al stihiei, lupta devotată cu ea este arătată de Panferov — scrie Gorbatov — cu adevărată măestrie. Ele sînt arătate aci atît de concret și impresionant, încît noi parcă simțim cînd vîntul arzător al pustiului, cînd respirația de ghiață a vîntului de stepă geros"). Dar totodată i se reproșează scriitorului anume stîngăcii stilistice și de limbă. Astfel, criticul V. Sokolov pune la îndoială autenticitatea eroilor lui Panferov, reproșîndu-le un limbaj neadecvat situației lor sociale, aceeași obiecție aduce romanului cititorul Benediktov.

Problema stilului și a limbii din romanul lui Panferov a trezit la rîndul său o serie de polemici care pun în discuție însăși noțiunea de măestrie artistică. Aceasta s-a manifestat în deosebi în discuțiile dela secția de proză a Uniunii Scriitorilor Sovietici. În timp ce G. Medinski neagă valoarea artistică a romanului „Măicuța Volga", socotind insuficiente mijloacele de exprimare folosite, E. Șeveleva consideră că tentativa de a elimina din aprecierea operei, valoarea ei ideologică duce la formalism. „Temperamentul publicistic, pe care l-a manifestat Panferov în noul său roman — spune ea — a fost și va fi o parte integrantă a măestriei sale artistice".

Dezbaterile în jurul romanului „Măicuța Volga" au fost încheiate printr-un mare articol redacțional publicat în „Literaturnaia Gazeta", articol în care se face bilanțul dezbaterilor și se trag concluziile în ce privește aprecierea justă a noului roman al lui F. Panferov și a modului în care s-au desfășurat discuțiile.

Arătînd indestructibila legătură ce există între artă și viață, articolul subliniază creșterea rolului social activ al artei în condițiile societății sovietice, ca un factor ce contribuie în cea mai înaltă măsură la mobilizarea forțelor creatoare ale poporului împotriva a tot ce e vechi, ajutîndu-l în același timp să deslușească mai bine semnele viitorului. Privind cartea lui Panferov de pe aceste poziții, articolul amintit dă o apreciere pozitivă romanului spunînd că „romanul „Măicuța Volga" este pătruns de sentimentul unei vieți mari și complexe pe care o trăește poporul nostru. Scriitorul ridică problemele de actualitate ale contemporaneității, pătrunde curajos în viață, exprimă în mod activ dragostea și ura, mînia și aprobarea lui. Amploarea în punerea problemelor de importanță de stat — iată ce atrage în deosebi în noua operă a lui Panferov". Articolul subliniază de asemenea marele merit al lui Panferov în zugrăvirea multilaterală a intereselor și preocupărilor oamenilor sovietici. Deosebit de unii dintre critici care îl acuzau pe scriitor de tratarea necompetentă și abstractă a unor probleme de teorie privind diferitele discipline ale științei și economiei politice, articolul redacțional din „Literaturnaia Gazeta" arată că aceste probleme sînt puse de scriitor în mod concret, fiind legate organic de însuși subiectul romanului. „Problemele de teorie, afirmă articolul redacțional — pentru eroii „Măicuței Volga" — sînt probleme ale vieții lor înșiși — și care sînt privite de ei ca un drum spre rezolvarea unor probleme practice importante". Pornind dela ideea că datoria cea mai de seamă a unui scriitor sovietic este propagarea metodelor de muncă care se reazemă pe inițiativa creatoare, sprijinul maselor și demascarea dușmanilor deschiși și ascunși ai partidului și poporului, articolul recunoaște meritul lui Panferov în zugrăvirea justă a conflictului între Akim Morev și Malinov, drept expresia a două atitudini contrarii în ce privește concepția de viață și stilul de muncă. Dar i se reproșează scriitorului lipsa de consecvență în zugrăvirea veridică a chipului lui Malinov. Punînd, în unele cazuri, activitatea dăunătoare a fostului secretar al comitetului regional de partid pe seama „prostiei" sale, scriitorul diminuează importanța luptei împotriva acestui dușman mascat, lăsînd impresia că demascarea lui nu este de loc grea, nici complicată. În linii generale însă articolul îi găsește romanului o seamă de calități, relevînd în deosebi caracterul său combativ, ireconciliabil față de dușmanii poporului.

Deosebit de instructivă este acea parte a articolului care e consacrată aprecierii măestriei artistice a lui F. Panferov. Indicînd părțile bune și cele slabe ale stilului său, articolul arată că dacă, „maniera forte", adică stilul său direct, violent, fără nuanțări, rămîne valabil în înfățișarea clocnirilor puternice între eroi, în zugrăvirea conflictelor, ea nu-și găsește justificarea în acele părți ale romanului care cer înfățișarea vieții sufletești a eroilor, a gîndurilor și sentimentelor lor. De aici decurge sărăcirea vieții interioare a eroilor, înfățișarea ei simplistă, cu toate că intenția autorului de a-i înzestra cu o viață sufletească bogată și plină de conținut este evidentă.

În legătură cu cele arătate mai sus, articolul ridică și problema criticii literare, demonstrînd că sarcina criticii nu este de a aproba ori respinge maniera creatoare a unui scriitor, ci de a analiza „acele principii artistice pe care le-a adoptat scriitorul și a defini părțile bune și cele slabe ale sistemului său". În ce privește limba scriitorului, articolul redacțional al gazetei se întîlnește în aprecierea sa cu majoritatea criticilor care au observat în roman o serie de neglijențe și lipsuri în ce privește limbajul eroilor, defecte care țin de insuficienta muncă a autorului asupra operei sale. Cu acest prilej își găsește rezolvarea și problema mult discutată a autenticității tipului de academician sovietic întruchipat în roman în persoana lui Baharev. „Academicianul încetează de a fi academician — arată articolul — cînd caracteristicile specifice limbii se contopesc, și eroii, pierzînd trăsăturile individuale ale caracterelor, devin doar exponenții gîndurilor autorului".

Arătînd calitățile și defectele romanului, articolul redacțional din „Literaturnaia Gazeta" atrage atenția asupra pericolului unilateralității în aprecierea operei de artă, relevînd necesitatea pentru oamenii de litere și pentru cititori, de a analiza o carte în părțile ei și bune și rele, străduindu-se în același timp să descopere ceea ce este principal, hotărîtor, în carte.

În ce privește aprecierea felului în care s-au desfășurat discuțiile, articolul citat arată că dezbaterile în jurul romanului, contribuind la aprecierea mai clară a valorii operei lui Panferov, au ajutat în același timp pe cititori să-și dea seama mai bine de sarcinile care stau azi în fața literaturii sovietice, sarcini legate de lupta pentru aprofundarea problemelor de actualitate. În consecință, articolul recomandă introducerea mai largă și cu un caracter permanent a discuțiilor în presă, văzînd în ele o metodă utilă și necesară a muncii creatoare cu scriitorii.

P. GIOSANU

Relațiile de junglă din lumea capitalistă

In condițiile îngustării pieții mondiale capitaliste, între țările capitaliste se înteține lupta pentru piețe de desfacere, pentru izvoare de materii prime. In goana lor turbată după profituri maxime, monopolurile exploatează nemilos pe oamenii muncii din țările respective, jefuesc bogățiile țărilor slab dezvoltate. Aceste țări constituind avantajoase piețe de desfacere, monopoliștii le înrobesc cu ajutorul diferitelor acorduri și tratate, le impun intrarea în tot soiul de „uniuni" și „comunități" cu caracter vădit agresiv. Toți acești factori determină pauperizarea neîntreruptă a oamenilor muncii din aceste țări, pierderea independenței naționale și a suveranității de stat, ruinarea economiei lor.

● In goana lor nesățioasă de acaparare, monopolurile americane dau lovitură după lovitură „prietenului" lor englez. Ele inundă piețele țărilor Commonwealthului cu mărfurile lor, determinînd o scroboasă scădere a cotei-parte a Angliei în comerțul acestor țări. Dacă în anul 1938 partea S.U.A. în importul țărilor Commonwealthului era de 20%, iar cea a Angliei de 31%, în anul 1951 ea a atins 32%, egalînd pe cea a Angliei. Anglia pierde poziții și mai însemnate în America Latină, unde S.U.A. au exportat numai în cursul unui singur an — 1951 — de opt ori mai multe mărfuri decît Anglia în decurs de 5 ani (1947—1951).

● Monopolurile din S.U.A. apără prin toate mijloacele piața lor internă. Unul din aceste mijloace îl constituie taxele vamale ridicate, de pildă, 58% din valoare pentru țesăturile de lînă engleze. Un alt mijloc îl constituie procedura vamală extrem de complicată, — în acest sens fiind grăitoare mărturia cuprinsă în raportul Comitetului consultativ american în problemele securității mutuale: „Pentru trecerea prin vamă a numeroase mărfuri este nevoie de mult mai multă vreme decît i-a trebuit lui Columb pentru a descoperi America". Potrivit unor date publicate la 30 decembrie 1952 la vămile americane se aflau 124.000 de liste conținînd mărfurile importate. Ele se aflau de 90 de zile în birourile vămilor și funcționarii nu putuseră încă termina complicata procedură de evaluare a acestor mărfuri.

● Monopoliștii americani au impus, în 1947, Angliei un „Acord general cu privire la tarife și comerț", prin care Anglia se obligă să nu extindă sistemul de tarife preferențiale existent în Imperiul Britanic. Acest lucru a înlesnit exportul de mărfuri americane pe piețele tradiționale ale Angliei. Nu întîmplător Lestie Gamedge, președintele Institutului de export din Londra, cheamă la „scuturarea lanțurilor acordului general și la apărarea tarifelor preferențiale în cadrul Imperiului".

● Monopolurile din S.U.A. scad în mod artificial prețurile la materiile prime de import. Bine cunoscuta revistă engleză „Economist" scrie cu amărăciune că S.U.A. folosesc „orice prilej, orice pretext, pentru a reduce în mod artificial prețurile". Societățile americane vînd bumbac la prețuri de 7 ori mai mari ca cele dinainte de războiul pentru — pentru cauciuc-prețuri sporite doar de 2 ori. Anunțînd în martie 1951 „sistarea achizițiilor de cositor pentru rezerve strategice", S.U.A., au determinat la Londra o scădere a prețului cositorului dela 4.060 dolari tona la 3.400 dolari. Este cunoscut refuzul S.U.A. de a ridica prețul aurului — Statele Unite sînt un mare importator de aur — precum și cel al grîului.

● In lupta pentru piețe a intrat și Germania occidentală. Din anul 1948 și pînă în anul 1952, valoarea exportului Germaniei occidentale, a crescut cu peste 550% (în prețuri curente). Exportul vest-german a depășit în anul 1952 cu 48% nivelul din 1936. Cota-parte a Germaniei occidentale în exportul general al țărilor capitaliste a crescut dela 0,7% în 1947 pînă la 5,5% în 1952. In lupta lor pentru piețe de desfacere, monopolurile vest-germane se îndreaptă cu precădere spre piețele tradiționale ale Angliei, dînd o puternică lovitură economiei acestei țări. Astfel, în 1952, exportul britanic în țările Orientului Apropiat a scăzut, față de 1950, cu 12%, în timp ce exportul vest-german a crescut cu 150%. Monopoliștii vest-germani duc o luptă îndîrjită împotriva monopolurilor franceze. In acest sens, este grăitor faptul că, în anul 1952, exportul vest-german în țările Europei apusene a crescut cu 20% față de anul 1951, iar exportul francez a scăzut cu 9%. Pe piețele Americii Latine, Franța a pierdut locul 3 în ceeace privește exportul, în detrimentul Germaniei occidentale.

● Uniunea europeană a cărbunelui și oțelului lovește de asemenea în industria metalurgică franceză, amenințată cu sugrumarea de către cea din Ruhr. Masivul Central — important centru industrial francez — „va fi condamnat la moarte, iar metalurgia franceză sacrificată — scrie „Tribune des Nations", dacă comenzile vor fi predate întreprinderilor ce oferă cele mai avantajoase condiții, așa cum prevede statutul «Uniunii»".

● Italia este și ea lovită prin această „Uniune". Și anume, regiunea industrială a Italiei își procura materie primă din Alger. Intrînd în „uniune", Italia nu va mai putea cumpăra minereu decît de la membrii acesteia. Ziarul „Ventiquatro ore" scria cu regret că „cel dintîi rezultat al deschiderii așazisei „piețe unice" este creșterea prețului cărbunelui și al produselor industriale metalurgice. Aceasta este realitatea, restul este numai propagandă..."

● In urma înlăturării barierelor vamale dintre Belgia, Olanda și Luxemburg — cele trei țări-membre ale Beneluxului — piața belgiană a fost inundată de mărfuri olandeze. Pentru a face față situației, industriașii belgieni și cei din Luxemburg au fost nevoiți să creeze un comitet special de apărare a intereselor celor două țări împotriva concurenței olandeze! Industriașii belgieni au ajuns pînă acolo încît au închis numeroase întreprinderi în Belgia, redeschizîndu-le în Olanda. In această țară salariile fiind mai scăzute, producția s-a ieftinit și concurența olandeză a fost — într-o carecare măsură — stăvilită.

● Țările slab dezvoltate din punct de vedere economic sunt exploatate fără milă de monopoluri. In Venezuela, de pildă, societatea americană „Standard oil of New-Jersey" stoarce dela fiecare muncitor al său cîte 13.500 dolari anual. Adică de 11 ori mai mult decît salariul anual al acestui muncitor. Profiturile a 85 de societăți engleze de extracție a aramei și plumbului din Asia de sud-est au crescut dela 88.900.000 lire sterline (1951) la 114.500.000 lire (1952). In anul 1952, profiturile societății „Compagnie Française du Maroc" au crescut cu 300% față de anul 1951.

● Monopolurile din S.U.A. înrobesc țările slab dezvoltate din punct de vedere economic acordîndu-le falimosul lor „ajutor". Ele acordă acest „ajutor" atît din considerente economice, cît și din considerente de ordin militar-strategic. Exemplul Iranului este grăitor în această privință. S.U.A. acordă Iranului un „ajutor" în baza „punctului 4 al programului Truman". Oferind 15.000.000 dolari Iranului, monopolurile americane caută să înlocuiască pe englezi în stăpînirea mult rîvnitului petrol iranian. Dar, totodată, Statele Unite au „convins" guvernul iranian să semneze un acord în virtutea căruia S.U.A. au dreptul să construiască baze militare aeriene, șosele strategice etc. Acordînd acest ajutor, Statele Unite își rezervă dreptul de a controla folosirea creditelor și repartizarea profiturilor obținute în baza măsurilor realizate în conformitate cu „punctul 4". In aceste condiții, nu mai e de mirare că unele state, în apărarea intereselor lor naționale, refuză acest „ajutor" — Birmania, de exemplu.

● Caracterul agresiv al planurilor americane de înrobire a țărilor slab dezvoltate prin intermediul acordării de „ajutor" este dovedit de o declarație făcută de Stassen, conducătorul direcției „pentru problemele securității mutuale". Stassen a declarat următoarele în legătură cu acordarea „ajutorului" american Pakistanului: „Pakistanul reprezintă resurse ascunse, de o forță considerabilă, în această regiune care va avea în viitor o importanță strategică. De aceea, din punct de vedere politic, există motive puternice care ne fac să acordăm ajutor Pakistanului."

Ciocănituri în ușă

Acum cîtăva vreme, în zorii zilei, locuitorii a trei cartiere din orașul englez Glasgow au fost treziți din somn de urletul strident al claxoanelor și de ciocănituri în ușile locuințelor lor. Nu, nu lăptarul era cel care a turburat liniștea cetățenilor, la o oră atît de nepotrivită. Era poliția. Polițiștii s-au năpustit în locuințe, au înhățat oameni pe jumătate îmbrăcați, i-au îngrămădit în mari autobuze negre cu gratii și petrecuți apoi de plînsetele copiilor speriați, au plecat...

Așa s-a desfășurat potrivit mărturiei ziarului „Daily Worker" — operațiunea desfășurată de poliția din Glasgow în vederea capturării „squatter-ilor" — a oamenilor fără locuință, care ocupaseră casele goale ale bogătașilor. Soția unuia din arestați — Heally — a povestit unui corespondent al ziarului că ea, soțul și copiii ei au fost treziți de ciocănituri în ușă la orele 5 și 30 de minute dimineața. In clipa în care soțul a deschis ușa, el a văzut doi polițiști care i-au arătat mandatul de arestare, somîndu-l să-i urmeze.

După o detenție de 3 ore la circumscripțiile polițienești „squatterii" au fost deferiți justiției. Arestații au declarat că ei nu sînt întru nimic vinovați. Procesul s-a aminat cu cîteva zile, iar deținuții au fost eliberați pe cauțiune.

Locuitorii din Glasgow, indignați de aceste „operațiuni în zorii zilei" ale poliției, au trimis o delegație care să protesteze în fața autorităților orășenești. Cu toate acestea, conducătorii comitetului locativ au refuzat să primească delegația. Majoritatea delegaților, inclusiv femeile și copiii, nu au fost primiți nici măcar în localul comitetului; ei au dirdîit în frig pe trotuarul din fața clădirii, în așteptarea răspunsului.

A doua zi poliția a întreprins un nou raid. Ziarul „Daily Worker" scrie că, în timp ce se proceda la evacuarea squatter-ilor, directorul companiei căreia îi aparțin casele din Glasgow ocupate de oameni muncii lipsiți de locuință — sir John Mactaggarth — își odihnea oasele pe însorita Riviera, stațiunea preferată a bogătașilor.

Posibilități nerealizate

E. Pralnikov

In ultima vreme într-o serie de ziare vest-germane care reflectă interesele cercurilor de afaceri este exprimată — în legătură cu conferința dela Berlin a miniștrilor afacerilor externe ai celor patru puteri — părerea că este necesară o înviorare a legăturilor comerciale dintre Germania occidentală și Răsărit, mai ales cu Uniunea Sovietică.

Aceste luări de atitudine devin foarte frecvente în măsura în care dificultățile din economia Germaniei occidentale se arată tot mai vădite. Comentariile alarmante apărute în presa vest-germană sunt determinate de reducerea desfacerii pe piața internă vest-germană, precum și de reducerea desfacerii mărfurilor vest-germane pe piețele străine. Observatorii economici subliniază mai ales scăderea numărului comenzilor primite pentru export, din zona dolarului și din cea a lirei sterline de către firmele vest-germane. Economia vest-germană este dezorganizată în măsură din ce în ce mai mare din pricina cursei înarmărilor, desfășurată cu tot mai mare intensitate de monopolurile germane și de protectorii lor străini. Șomajul la proporții amenințătoare, populația întîmpină tot mai mari greutăți din pricina poverii cheltuielilor uriașe legate de militarizare, precum și din pricina obligațiilor financiar-economice impuse după război Germaniei occidentale de către puterile apusene.

De toate aceste fapte trebuie să se țină seamă atunci cînd se vorbește despre marele interes manifestat în Germania occidentală față de problema lărgirii legăturilor comerciale cu Răsăritul. „Din Polonia și pînă în China — scria zilele trecute ziarul vest-german „Hamburger Abendblatt" — în fața Apusului se deschide o piață a cărei capacitate este, în mod practic, nelimitată".

In cercurile de afaceri ale Germaniei occidentale este amintit faptul că legăturile economice ale Germaniei cu Răsăritul sînt tradiționale. După cum se știe, în perioada următoare primului război mondial, cînd puterile apusene au impus Germaniei Tratatul dela Versailles — un tratat de jaf — Uniunea Sovietică a fost singura țară din lume care să la atitudine în favoarea dezvoltării unor relații economice și politice pe picior de egalitate cu Germania. Tratatul dela Rapalo, semnat în anul 1922, între guvernele german și sovietic, a contribuit la înviorarea comerțului exterior al Germaniei, creînd totodată condițiile necesare lărgirii legăturilor economice sovieto-germane. In anii următori, relațiile comerciale dintre cele două țări s-au dezvoltat cu succes.

In urma celui de al doilea război mondial, Germania a pierdut majoritatea vechilor și tradiționalelor sale piețe de desfacere. Germania occidentală cunoaște în prezent o concurență comercială dintre cele mai ascuțite din partea S.U.A. și Angliei. In aceste condiții, Germania occidentală are tot mai mare nevoie de piețele Europei răsăritene, de legături comerciale cu Uniunea Sovietică.

Uniunea Sovietică nu pune nici un fel de piedici în calea instaurării de legături comerciale intensive cu Germania occidentală. „Faptul că Uniunea Sovietică nu are relații comerciale cu Germania occidentală — a declarat la conferința de la Berlin V. M. Molotov, ministrul afacerilor externe al U.R.S.S. — nu exclude deloc posibilitatea unui contact corespunzător și stabilirea unei legături între Uniunea Sovietică și Republica Federală vest-germană. Asemenea încercări de stabilire de legături au mai avut loc, dar trebuie să se recunoască că ele au fost insuficiente și nu au dat încă rezultatele cuvenite".

Prin ce poate fi oare explicat faptul că, deși Uniunea Sovietică nu pune nici un fel de piedici în calea dezvoltării legăturilor economice cu Germania occidentală, deși anumite cercuri de afaceri vest-germane sînt interesate în aceste legături, comerțul dintre Uniunea Sovietică și Germania occidentală se menține pînă acum în limita unor proporții neînsemnate?

Raspunsul la aceasta întrebare trebuie căutat în dictatul american. Statele Unite au cerut țărilor vest-europene mai întîi limitarea, iar după aceea sistarea absolută a comerțului cu Uniunea Sovietică și cu țările de democrație populară.

Asemenea cerințe au fost exprimate de S.U.A. și Germaniei occidentale, ca țară ce primește „ajutorul" Statelor Unite.

Cercurile largi de afaceri din Germania occidentală s-au pronunțat, în repetate rînduri, împotriva dictatului american în domeniul comerțului exterior. Conducîndu-se după cele mai elementare interese economice, aceste cercuri cer normalizarea legăturilor comerciale ale Germaniei occidentale cu țările Europei răsăritene, cu Uniunea Sovietică.

Incă în anul 1952, în timpul pregătirii conferinței economice internaționale dela Moscova, un număr însemnat de ziare vest-germane care reflectă părerea cercurilor de afaceri s-au pronunțat în favoarea lărgirii comerțului dintre Germania occidentală și țările lagărului democratic. In cadrul conferinței economice internaționale dela Moscova delegația sovietică a subliniat faptul că există largi posibilități pentru dezvoltarea legăturilor economice între Uniunea Sovietică și Germania occidentală. A fost astfel subliniat faptul că, în cursul următorilor 2—3 ani, Uniunea Sovietică ar putea să folosească, în scopul finanțării importului din Germania occidentală, nu mai puțin de două miliarde ruble. Cercurile de afaceri ale Germaniei occidentale s-au arătat foarte interesate față de o asemenea posibilitate, dar guvernul dela Bonn a făcut — la indicațiile monopolurilor americane — tot ce i-a stat în putință pentru a nu permite încheierea unor tranzacții comerciale între firmele vest-germane și organizațiile comerciale sovietice.

In pofida tuturor amenințărilor și piedicilor ridicate de autoritățile vest-germane, un grup de industriași și comercianți din Germania occidentală a plecat la Moscova, încheind acolo tranzacții comerciale. Dar pentru traducerea în practică a acestor tranzacții era necesara aprobarea guvernului dela Bonn, iar acesta a sabotat, prin toate mijloacele, dezvoltarea comerțului cu Uniunea Sovietică. Ca urmare a acestui fapt, numeroase tranzacții comerciale au rămas neînfăptuite.

Interesul manifestat în Germania occidentală pentru înviorarea comerțului cu Uniunea Sovietică poate fi constatat și din aceea că în august 1952 a avut loc la Copenhaga, din inițiativa cercurilor industriale ale Germaniei occidentale, o conferință a reprezentanților marilor firme industriale din Germania occidentală și a reprezentanților autorizați ai ministerului comerțului exterior al U.R.S.S. Pe atunci, această inițiativă nu a luat dezvoltare. Dar, după cum a declarat V. M. Molotov, „aceasta nu înseamnă însă deloc că, în prezent, nu trebuie să se facă încercări pentru stabilirea unor legături de afaceri, care ar putea contribui, de pildă, la dezvoltarea corespunzătoare a relațiilor economice, deoarece Germania occidentală este interesată în această privință nu mai puțin decît Uniunea Sovietică".

Acest interes este dovedit de fapte. In pofida piedicilor puse de autoritățile bonniste, un număr de firme vest-germane execută acum comenzi sovietice.

Cuvintele rostite de V. M. Molotov în cadrul conferinței dela Berlin în favoarea dezvoltării legăturilor economice dintre Germania occidentală și Uniunea Sovietică au stârnit un puternic ecou în cercurile industriașilor vest-germani. Ziarul „Schwäbische Donau-Zeitung", care exprimă părerea acestor cercuri, a publicat un articol sub titlul semnificativ — „Comerțul dintre Răsărit și Apus și conferința dela Berlin". Ziarul scrie: „Insemnătatea pe care o are pentru Germania dezvoltarea comerțului între Apus și Răsărit este subliniată, după cum este lesne de înțeles, de faptul că Germania... era, pînă la primul război mondial, un însemnat furnizor de utilaj și de numeroase alte mărfuri industriale al Rusiei și țărilor răsăritene, precum și un însemnat cumpărător de materie primă și alimente din aceste țări. Interesul Germaniei occidentale față de mărfurile Răsăritului nu a scăzut ci, dimpotrivă, a crescut în urma schimbărilor politice și economice survenite în lume după cel de al doilea război mondial. Pentru Germania occidentală ar avea o deosebită însemnătate înlocuirea importului din zona dolarului cu importul din Răsărit".

(Extrase din articolul apărut în „Izvestia")

In cursul unei singure săptămîni, Robert Schuman a ținut patru discursuri și a dat interviuri în care a susținut ratificarea de către Franța a tratatului cu privire la „armata europeană".

(Ziarele)

— Grai gingaș cu dulce ton — Vorba-și spune franțuzește
Dar se-ncalță el nemțește Cu o cizmă dela Bonn

Serghei VASILIEV

Desen de M. ABRAMOV

Note

„Sprijinirea" științei...

In numeroase țări capitaliste, situația oamenilor de știință este dintre cele mai precare. In acest sens, Austria oferă un „strălucit" exemplu.

Nu demult, ziarul „Arbeiter Zeitung" a publicat un articol semnat de profesorul universitar vienez Marinelli, articol purtînd semnificativul titlu „Știința în mizerie". Făcînd un fel de bilanț al „sprijinirii" culturii de către guvern, Marinelli scrie cu amărăciune: „In Austria există, e drept, o lege pentru cultură... Dar, spre marea părere de rău a celor mai mulți, cheltuielile prevăzute în această lege pentru sprijinirea culturii nu pot fi, în nici un caz, socotite în shillingi

— Doctor în medicină? Hm... Da, da... In acest caz poate aș putea să vă obțin un loc de femeie de serviciu într-un W.C. public...

Desen din revista „SONNTAG"

ci în groschi. Dealtminteri, ea așa se și numește: „Kulturgroschengezetz"...

Nimeni nu ar putea afirma că tristele concluzii ale acestui profesor universitar vienez ar fi lipsite de temei. Este deajuns să cercetăm alocațiile bugetare pe anul 1953 pentru a vedea că Marinelli are, din păcate, perfectă dreptate. Pentru întreținerea institutelor de învățămînt superior și institutelor de cercetări științifice, din întreg bugetul de stat este alocat doar 0,5%.

Nu mai este dar de mirare că oamenii de știință și artă din Austria își schimbă profesia, intrînd în „branșe" — dacă nu tocmai potrivite cu pregătirea lor — cel puțin mai rentabile.

Ziarul „Tagebuch" a vorbit nu demult despre un caz caracteristic pentru situația oamenilor de știință și cultură: un pictor cu renume s-a făcut tăietor de lemne, iar soția lui — servitoare. Date oficiale ne conving că acest caz nu este unul izolat. Dimpotrivă. In Viena — potrivit acestor date — există 33 de croitori, 46 de brutari, 5 bucătari și un lucrător la desfundatul canalelor care au toți titlul de doctor în științe!

Tragedia oamenilor de știință din Austria este grăitor dovedită și de aceea că emigrația a luat proporții din ce în ce mai mari. Universitățile din Viena și Graz și-au redus cadrele cu 30%. Cît de amară — și edificatoare — este ironia cu care studenții vienezi au scris pe una din placardele lor, în timpul unei greve studențești: „Austria este cea mai sănătoasă țară din lume, deoarece în ea nu a murit nici un laureat al premiului Nobel: toți au emigrat...".

Propuneri...

O știre din Washington a agenției Associated Press sună astfel: Congresului i s-a propus reducerea impozitelor asupra veniturilor realizate de pe urma cupoanelor încasate pe acțiuni; în primul an de la intrarea în vigoare a acestei legi, impozitele plătite de acționari ar fi micșorate cu 240 milioane dolari, iar apoi cu aproximativ un miliard de dolari anual.

Dar am fi nedrepți acuzînd Congresul american că se ocupă numai de impozitele percepute dela capitaliști. Nu sunt uitați nici muncitorii. Revista „United States News and World Report" informează că, în actuala sesiune, Congresul examinează un nou proiect potrivit căruia impozitele pentru asigurări sociale... vor fi mărite de la 1—1,5%, la 2%. Dînd numeroase cifre și calcule privitoare la această sporire, revista conchide că „milioane de muncitori vor plăti impozite de două ori mai mari".

Un alt aspect: se pare că, în S.U.A., toți oamenii sînt bine îmbrăcați, că nu mai sînt copii în zdrențe sau lipsiți chiar și de ele. Altfel ce ar putea justifica noua lege pentru lichidarea „surplusurilor de bumbac" care prevede restrîngerea cu 14% a suprafețelor cultivate cu bumbac în 1954 — deci pauperizarea unui număr însemnat de mici cultivatori? Decît doar dorința de menținere a prețurilor pe piața bumbacului.

Bilanțuri

A. Maiukian

Ca și comunicatele din anii trecuți, Comunicatul Direcției Generale de Statistică a U.R.S.S. cu privire la rezultatele îndeplinirii planului pe 1953 relevă succesele noastre în domeniul industriei și agriculturii, în introducerea tehnicii noi în economia națională, avîntul comerțului interior și exterior, creșterea venitului național, ridicarea nivelului material și cultural de trai al poporului. Comunicatul arată că U.R.S.S., paralel cu dezvoltarea pe toate căile a industriei grele, îndeplinește cu succes hotărîrea Partidului și Guvernului pentru obținerea, în decurs de 2—3 ani, a unui avînt vertiginos al tuturor ramurilor agriculturii, ridicarea considerabilă a nivelului producției de mărfuri alimentare și industriale, satisfacerea din abundență a nevoilor crescînde de materie primă ale industriei ușoare.

Forțele de producție ale Țării Socialismului cresc furtunos. In anul trecut, ca și în anii precedenți, industria noastră s-a dezvoltat într-un ritm rapid. Producția globală a industriei a crescut, în comparație cu 1952, cu 12%, iar în comparație cu 1950, cu 45%. Acest lucru înseamnă că sarcina de creștere a producției industriale, sarcină prevăzută de cel de al cincilea plan cincinal, este îndeplinită cu succes.

Creșterea extracției de cărbune și a producției de oțel a fost în cursul anului trecut egală cu extracția de cărbune și producția de oțel obținute în decursul unui an întreg în Rusia dinaintea Revoluției. Industria noastră de construcții de mașini — pivotul industriei grele — a făcut un nou mare pas înainte.

Industria sovietică de mașini a construit aproximativ 700 de noi tipuri extrem de importante de mașini și mecanisme, a căror folosire asigură progresul tehnic continuu al economiei naționale.

Ridicarea nivelului de trai al poporului a fost totdeauna grija primordială a Partidului Comunist și Guvernului Sovietic. Industrializarea socialistă a țării a fost înfăptuită pentru a fi create condițiile unui avînt fără precedent în istorie a bunăstării poporului. In prezent, aceste condiții au fost create.

Creșterea cu precădere a producției mijloacelor de producție a fost și este linia partidului nostru. Acest lucru nu înseamnă însă că noi nu putem, perfect conștienți de forța noastră și ferm convinși de capacitatea bazei industriale pe care am creat-o, să dezvoltăm, în anumite perioade, producția articolelor de consum, într-un ritm la fel de rapid cu producția mijloacelor de producție sau chiar într-un ritm și mai rapid.

Anul trecut, ramurile industriale producătoare de articole de consum și-au sporit producția (ca și ramurile producătoare de mijloace de producție) cu 12% — ritm de creștere mai înalt decît în 1952, și mai înalt decît prevederile inițiale ale planului pe 1953.

A crescut producția de carne și zahăr, de produse lactate și uleiuri vegetale, mezeluri, produse zaharoase, țesături — mai ales țesături de mătase — biciclete, aparate de radio, mobilă, autoturisme, ceasornice etc. Totodată, în cel de al doilea semestru al anului 1953 a crescut considerabil producția mărfurilor de consum popular în ramurile industriei grele și ale industriei de construcții de mașini. Paralel cu creșterea producției se îmbunătățește necontenit sortimentul articolelor.

Dezvoltarea continuă și avîntul vertiginos al agriculturii este o premiză a creșterii rapide a producției articolelor de consum popular. Anul trecut, întărirea considerabilă a bazei tehnico-materiale a agriculturii, numărul uriaș de noi mașini și unelte primite de S.M.T.-uri și sovhozuri au permis să se ridice nivelul mecanizării muncilor agricole.

Producția socialistă este liberă de crize și șomaj — generate de sistemul capitalist al economiei. La noi nu există și nu poate exista șomaj. La sfîrșitul anului trecut, numărul muncitorilor și funcționarilor din economia națională a U.R.S.S. s-a ridicat la 44,8 milioane oameni — ceea ce reprezintă o creștere cu 3,1 milioane oameni, în comparație cu sfîrșitul anului 1952. A crescut salariul nominal, au fost scăzute (pentru a șasea oară după război) prețurile la mărfurile de consum popular, au fost mărite ajutoarele și înlesnirile acordate populației în contul statului. Toate acestea au făcut să crească veniturile muncitorilor și funcționarilor (calculat pe cap de om) cu peste 13%. Au crescut considerabil, mai ales în al doilea semestru, veniturile țăranilor. Un fenomen semnificativ: anul trecut, creșterea depunerilor populației la casele de economii a sporit, față de creșterea din 1952, aproape de 3 ori.

Avîntul continuu al bunăstării muncitorilor, țăranilor, intelectualilor din U.R.S.S și lărgirea producției de articole de consum popular au fost însoțite de dezvoltarea continuă a comerțului sovietic. Planul comerțului cu amănuntul a fost depășit. In 1953 (în prețuri comparabile) magazinele pentru comerțul de stat și cooperatist au vîndut populației cu 21% mărfuri mai mult decît în 1952, iar în cel de al doilea semestru cu 26% mai mult decît în perioada corespunzătoare a anului 1952.

In întreaga țară se desfășoară o uriașă construcție de locuințe, se lărgește rețeaua de școli și sanatorii, teatre și cinematografe, biblioteci și cluburi, crește tirajul ziarelor și cărților, se ridică din ce în ce mai mult nivelul cultural al poporului nostru.

Pentru țările de democrație populară, ca și pentru Uniunea Sovietică, anul 1953 a fost un an în care, paralel cu dezvoltarea continuă a industriei grele, a început să fie tradus în viață un vast sistem de măsuri îndreptate spre un avînt vertiginos al agriculturii, al ramurilor industriale producătoare de articole de consum popular.

Astfel, în Republica Populară Ungară, investițiile în industria grea au crescut în cel de al doilea semestru al anului trecut cu 35,5% în comparație cu primul semestru, în industria ușoară — cu aproape 17%, în industria alimentară cu peste 203%. In cel de al doilea semestru, comerțul cu amănuntul a crescut cu 27% în comparație cu primul semestru. Succese asemănătoare se constată și în celelalte țări de democrație populară.

★

Și în presa țărilor capitaliste sînt publicate bilanțuri pe anul 1953. Locul predominant printre cifrele cuprinse în aceste bilanțuri îl ocupă datele despre profituri, cheltuieli militare, impozite. Totodată presa burgheză este nevoită să se ocupe din ce în ce mai des și de dificultățile în domeniul comerțului, de problema șomajului, de criză.

Criza de supraproducție în S.U.A. a și devenit un fapt real, care cu greu poate fi ascuns. In luna octombrie, în depozitele industriașilor și comercianților s-au acumulat rezerve de mărfuri în valoare de 80 miliarde dolari. In ciuda proporțiilor uriașe ale producției militare, volumul fizic global al producției industriale a fost, în decembrie 1953, cu 7% mai scăzut decît în luna martie. Producția de țesături și tricotaje a scăzut în S.U.A., chiar dela începutul anului 1953, iar producția de încălțăminte a scăzut în perioada martie—iulie cu 20%. Ulterior a scăzut considerabil producția de oțel, ceea ce dovedește scăderea producției mijloacelor de producție.

Trăsătura caracteristică a anului 1953 a fost, pentru lumea capitalistă, creșterea continuă a cheltuielilor militare. De la 18,5 miliarde dolari în 1949, cheltuielile militare directe ale țărilor participante la blocul Atlantic agresiv au crescut, în 1952, la 60 miliarde dolari, iar în 1953 au depășit suma de 65,5 miliarde de dolari. Aceasta pe lîngă cheltuielile militare indirecte, făcute sub diferite camuflaje și care nu pot fi calculate exact.

Creșterii uriașe a cheltuielilor militare, care apasă asupra întregii economii a țărilor capitaliste, îi corespunde o creștere a poverii fiscale. Nici o dată în trecut, cheltuielile militare n-au fost finanțate atît de mult prin impozite ca în prezent. In majoritatea țărilor capitaliste, impozitele au înghițit peste 40% din venitul național.

Chiar la începutul anului acesta, în S.U.A. și Anglia a fost anulat impozitul pe supraprofituri. După acest dar de anul nou făcut monopolurilor, întreaga povară fiscală a căzut, într-o măsură și mai mare decît în trecut, pe umerii oamenilor muncii. Paralel cu creșterea bogăției și luxului unui mănunchi de monopoliști la un pol, s-a accentuat mizeria maselor — la celălalt pol.

Potrivit raportului referitor la Anglia, întocmit de Organizația pentru colaborarea economică europeană (raport publicat de revista „Statist" la 2 ianuarie 1954), greutatea specifică a consumului individual în venitul național global al Angliei a scăzut și a reprezentat anul trecut 65% față de 68% în 1950. In Norvegia, Olanda și Germania occidentală, greutatea specifică a consumului popular a fost la un nivel și mai scăzut.

Toate aceste fapte oglindesc doar într-o slabă măsură situația reală din țările capitaliste. Mai mult, ele denaturează în mod fățiș situația reală, întrucît statistica burgheză amestecă laolaltă consumul milionarilor și cel al șomerilor.

Potrivit datelor din raportul Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa, în Germania occidentală nivelul ridicat al investițiilor și lărgirea exportului s-au obținut prin menținerea consumului la un nivel scăzut. Marele număr al șomerilor a slăbit atît de mult sindicatele, încît politica salariilor scăzute putea fi dusă fără să se întîmpine mare împotrivire. Politica salariilor scăzute a asigurat un nivel ridicat al investițiilor. Paralel cu aceasta, ea a permis unui grup restrîns de oameni, în majoritatea celorlalte țări vest-europene, să se scalde într-un lux nemaiîntîlnit, acesta fiind într-un contrast izbitor cu nivelul scăzut de trai al muncitorilor și șomerilor.

Deși cifrele medii citate de apologeții capitalismului sînt înșelătoare, chiar și datele oficiale, publicate, confirmă că, în țările capitaliste, consumul bate pasul pe loc la nivelul scăzut al anului 1949, sau a coborît la un nivel și mai scăzut.

In septembrie anul trecut, ziarul „Observer" scria cu amărăciune: „In magazine sînt multe mărfuri nu numai pentru faptul că a crescut importul, ci și pentru faptul că poporul cumpără mai puțin din cauza prețurilor ridicate". Revista „Economist" a subliniat recent că în Anglia se cumpără cu 10% mai puțină carne decît rația pe cartelă, iar șuncă cu 20% mai puțin.

In S.U.A., comerțul cu amănuntul a scăzut în 1953 la jumătate în comparație cu 1952. Consumul de lînă a fost cu 10% mai scăzut decît în 1952, și cu 27—30% mai scăzut decît nivelul dinainte de război. Nu întîmplător cea mai mare societate pentru industria lînei din S.U.A. vinde ca fier vechi 11 din cele 23 de întreprinderi ale sale și se află în pragul falimentului.

Înrăutățirea situației fermierilor este urmată de înrăutățirea, într-un ritm rapid, a situației muncitorilor. S.U.A. au intrat într-o etapă de creștere fără precedent a șomajului. Incă în luna decembrie 1953, numărul celor care au avut de lucru a fost cu 1.136.000 mai mic decît în anul trecut. De atunci, numărul șomerilor a crescut și mai mult.

In prezent, S.U.A. sînt străbătute de un val, de proporții nemaiîntîlnite, de concedieri — în întreprinderile comerciale și la căile ferate, în industria de automobile și în industria de utilaj agricol, în industria textilă și în industria de aparate electrice.

★

Economia statelor burgheze se zbate în ghiarele crizei generale din ce în ce mai accentuate a capitalismului și ale unei noi crize economice crescînde. Profiturile maxime ale monopolurilor sînt asigurate prin exploatarea cea mai crîncenă, prin ruinarea și pauperizarea maselor populare, prin militarizarea economiei, jefuirea popoarelor din colonii și țările dependente — față linia de dezvoltare a economiei țărilor capitaliste.

Acestei linii i se opune înaintarea fermă, dezvoltarea continuă a economiei în Uniunea Sovietică și țările de democrație populară. In țările lagărului democrat, economia se dezvoltă în interesul satisfacerii tot mai complete a nevoilor materiale și culturale crescînde ale societății.

Bilanțurile anului 1953 dovedesc cu o nouă putere acest lucru.

„VEAC NOU", organ al Consiliului General A.R.L.U.S. Apare miercurea și sîmbăta. REDACȚIA: București, str. Piața Amzei nr. 4 telefon 4.10.12—4.66.07 — Convorbiri interurbane: 4.41.00 ADMINISTRȚIA: Str. Colței nr. 11 telefon 5.93.19.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin", Piața Scînteii. ABONAMENTE: pe 3 luni, 6 lei; pe 6 luni, 12 lei; pe 1 an, 24 lei; Abonamentele se fac la toate oficiile poștale, la serviciile regionale și secțiile raionale de difuzare a presei.